

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c

PIRMADIENIS — MONDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 22, 1975

Nr. 221

LKB Kronika Nr. 17

Fizinis ir moralinis genocidas

Lietuvoje gyvena 40,000 žmonių mažiau nei 1897

170,000 lietuvių Sibire, Kazachstane, Gudi'oj, Karaliaučiaus srity neturi nei vienos mokyklos, bet kai užsidarė paskutinė lietuviška gimnazija Amerikoje, buvo daug triukšmo

11

MINTYS PERGALES
SVENTES PROGA

"LKB Kronika" pateikia raštu platinamas mintis, kurios atspindi daugelio lietuvių mąstyseną ir jausmus.

"30 metų nuplaukė į praeitį, kai užgeso karo ugnys. Dėlto reikia džiaugtis, bet lietuviui yra ko ir liūdėti. Nemuno šalis — kaip žirnis prie kelio, skriaudžiama ir Rytu, ir Vakarų. Pastarieji šaukė apie "tūkstantmetį reichą", o dabar gi kalbama apie amžinąjį. Rudieji "vadotojai" planavo iškeldinti "netinkamus lietuvius" prie Uralo, raudonieji užsimojo dar toliau — išblaškyti lietuvius po visą Sibirą. Mūsų tautoje sunku surasti šeimą, kurios kas nors iš artimųjų "savo noru" nebūtų važiuavęs pasižiūrėti baltųjų meškų... 1941 metų tremtinių šeimos buvo išdraskytos — vyrai atskirti. XX amžiaus vergų eksploatatoriai pasirinkdavo iš tremtinių darbingus ir panaudodavo, duodami 400 gramų duonos dienai, kitiems užtekavo ir 200 gramų... Kūdikiai miršta ne tik Afrikoje, kur siaučia sausras, bet ir komunistinio humanizmo šalyje, kur tam tikros kategorijos žmonės buvo paversti vergais. Lietuvis tremtinys girdėdavo žodžius: "Jūs čia atvežė dvėsti!" Tai nebuvo tuščia frazė — lietuvių motinų gimdyti vaikai išbarstė savo kaulus nuo Uralo iki Magadano, nuo šaltųjų Archangelsko, Vorkutos ir Narilsko iki karštųjų Kazachstano zonų.

Buvo planas sukurti Lietuvos be lietuvių, kuriuos turėjo ištikti panašūs likimai, kaip kalmukus, totorius ir kitas mažas tautas — jos buvo iškeldintos ir sutirpdytos "broliškių nacių" katilė. Laimė, kad ši "istorijos vyksmą" sutrukdė Stalino mirtis, atnešusi šio-

kį tokį palengvėjimą — atsisakyta grubaus fizinio genocido metodo, pakeičiant jį moraliniu genocidu.

Atsikūrė Lietuva iš po karo griuvėsių, bet tik ne tokia, kaip buvo numatyta 1920 liepos 12 sutartimi Maskvoje. Tarybų Rusija nesilaiko savo sutarčių: 20,000 km² buvo atplešta nuo Lietuvos ir atiduota Baltarusijai ir Lenkijai. 40,000 lietuvių, kurie lenkų okupacijos metais turėjo lietuviškas mokyklas, šiandien yra mirę lietuvių tautai — kas bandė kovoti už teisę lietuviškai mokytis, pajuto kietą Minsko ranką.

Paskutinio karo sukuryje Lietuva neteko apie 540,000 žmonių. Didėsne jų pusė žuvo po 1945 gegužės 9-sios... Net oficialios statistikos duomenimis, nežinūrint kolonizatorių antplūdžio, Lietuvoje gyvena 40,000 mažiau, negu buvo 1897 metų surašymo metu.

Džiaugiamasi laisve, bet kas suskaičiuos žuvusius ištremtus, kalintus, tebekalinamus, persekijuojamus?

Didžiojo karo naujomis gyvenvietėmis ir naujais namais, bet nekalbama apie sugriautas sodybas, kurios liko be šeimininkų, apie sunaikintus ir nykstančius architektūros paminklus, grūvančius ir remontuoti neleidžiamas bažnyčias, apie vaikų išnešiotas brangių vargonų dūdas ir sudaužytas statulas.

Giřiamasi krašto supramoninimu (ta dingstimi gabenama trūkstanta darbo jėga iš "brolišių respublikų"), bet nutilima apie gamtos žalojimą. Užsienio šalims dujos parduodamos spekuliatyvinėmis kainomis, Lietuvos šiluminės elektrinės turi kūrėntis mazutu ir teršti aplinką.

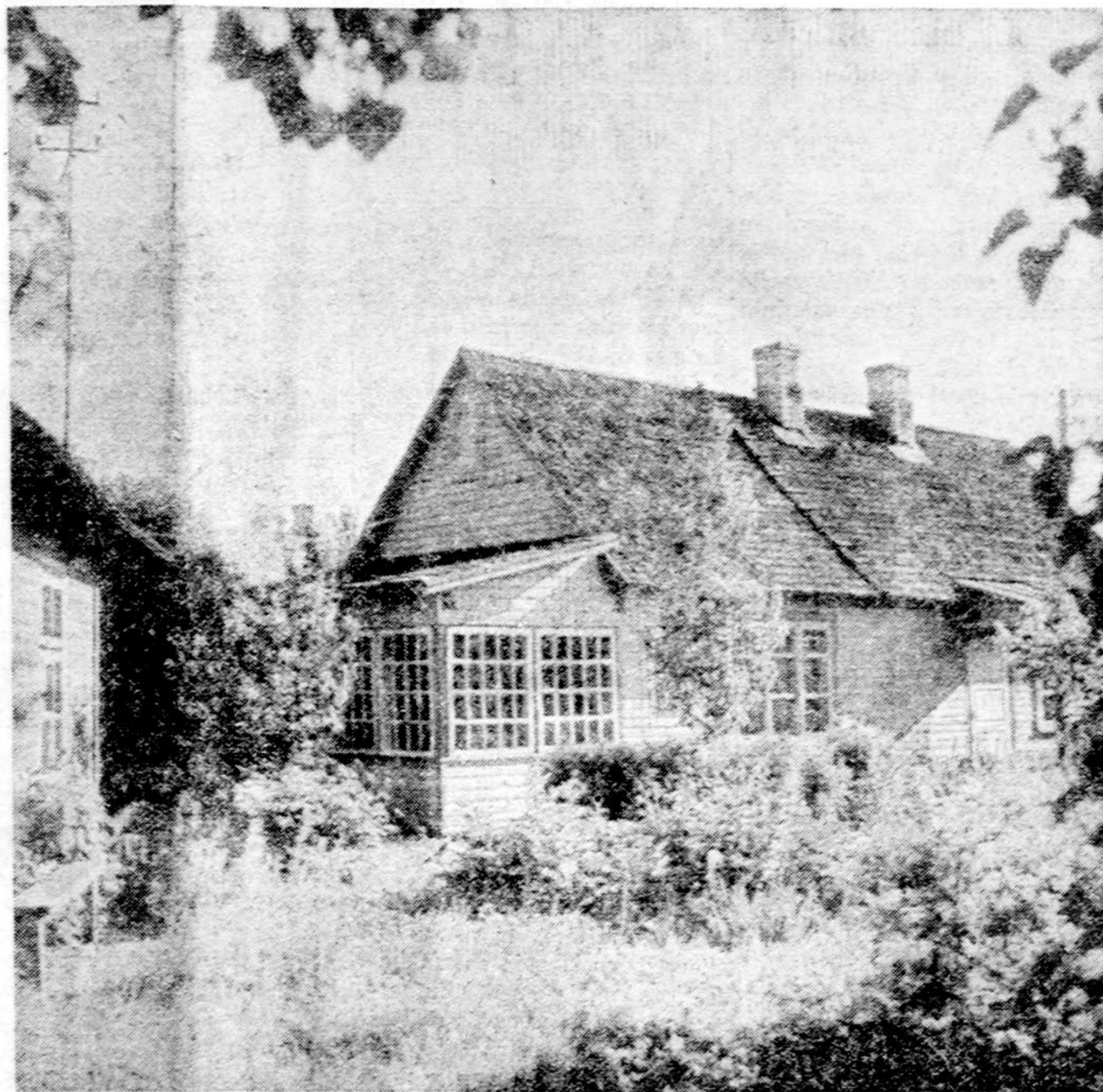
Kalbama apie tūkstančius litrų pieno, bet mes skostame milijonų litrų alkoholio upėje, kurioje žūva mūsų tautos fizinė ir moralinė sveikata. Trimituojama

apie kultūros ir švietimo suklestėjimą, bet švietimo, sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo išlaidos padengiamos iš pelno, gauto už alkoholio pardavinėjimą. Iš kiekvieno piliečio valdžia per metus surenka daugiau negu 150 rub. už alkoholi. Neleidžiama steigti blaivininkų draugijos, kaip to neleidė ir caro valdžia, uždariusi organizuotus Valančiaus laikų sambūrius.

Knygų rinkoje vyrauja partinė makulatūra ir verstiniai bei menkaverčiai leidiniai didžiuliais tiražais, žalojantys jaunimą. Pvz., "Zuikių pasakos" išleistos 50,000 egz. tiražu. Lituanistinė literatūra (Baranauškas, Valančius, Pietaris) išleidžiama nepilnai ir labai mažu tiražu (5000 egz.), kurio didelė dalis propagandos tikslais išvežama į užsienį, taip kad liaudis, turint galvoje didelį mokytojų ir studentų skaičių, šių leidinių negauna. Neleidžiama originalių knygų apie Lietuvos istoriją.

Rusiškos mokyklos Lietuvoje steigiamos nepriklausomai nuo rusų gyventojų skaičiaus vietovėje, o 170,000 lietuvių, gyvenančių Sibire, Kazachstane, Baltarusijoje, Kaliningrado srityje, neturi nei vienos lietuviškos mokyklos. Kai prieš kelis metus Amerikoje užsidarė paskutinė lietuviška gimnazija, mūsų spauda nemažai pritruksmavo, bet niekas nešaukia, kad dešimtys tūkstančių lietuvių atskirose vietovėse gyvena net be pradinio lietuviškų mokyklų. Prieškario metais daug mažesni lietuvių etniniai vienetai Vilniaus krašte ir Latvijoje turėjo savo mokyklas, net progimnazijas (Gervėčiuose), gimnazijas (Vilniuje, Švenčionyse, Rygoje). Kai kur, pvz., Komī ASSR, lietuvių bandė organizuoti savo sporto klubus — aikšteles, bet Saugumas tuojau užgniaužė.

(Bus daugiau)

Druskininkai. Namai, kuriame gyveno M. K. Čiurlionis. Šiandien yra lygiai 100 metų nuo to didžiojo menininko gimimo

"Čiurlionio kelias" Druskininkuose

Druskininkai. — Minint M.K. Čiurlionio 100 metų gimimo sukaktį, Druskininkuose prie kelio iš miesto į Varėną buvo pastatyta 15 ažuolinių stogastulpių. Juos padarė lietuvių meistrai iš visos Lietuvos vasaros stovykloje, Perloje. Tie stogastulpiai, kaip matyti iš ok. Lietuvos spaudos aprašymų, pradedami mūsų liaudies mažosios architektūros tradicijas, simbolizuoja Čiurlionio kelią nuo jo gimimo iki pirmųjų žingsnių ir kūrybinės brandos viršūnių. "Čiurlionio kelio" atidarymas įvyko su tam tikromis iškilėmis, žinoma, neišvengiant ir pagarbino partijos ir kitų galiūnų.

Libane daug užmuštų

BEIRUTAS. — Libanas negali susitvarkyti su palestiniečiais. Beirute per vieną naktį susisauždymuose palestiniečių su falangistais buvo 52 užmušti žmonės. Naktimis šaudomasi net ir paskelbus draudimą išeiti iš namų.

Į Beirutą Sirija atsiuntė du įtakingus asmenis, kurie turėtų tarpinkauti ir nutildyti įsikarėčius.

DAŽNEJA MOKSLININKŲ SUĖMIMAI

Sovietų ir psichiatrija naudojama politiniams priešininkams sunaikinti

Bruselyje prancūzų kalba leidžiamas biuletenis "Cahiers du Samizdat" liepos-rugpjūčio numerįje tarp kitų straipsnių perspausdino ištrauką iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" apie V. Jaugelio, J. Gražio ir M. Tamonio suėmimus ir bylas. Biuletens cituoja Jaugelio kalbą teisme, kuri taip baigiasi: "Lietuvis įvyko su tam tikromis iškilėmis, žinoma, neišvengiant ir pagarbino partijos ir kitų galiūnų".

Taip pat yra įdomus sovietų mokslininkų — Yurij Orlov iš Armėnijos Mokslų akademijos ir Valentino Turčino, fiziko ir matematiko — perspėjimas Vakarų viešajai opinijai, kad sistematika spauda, kurią sovietų valdžia vartoja prieš humanitarinius judėjimus — prieš Amnesty International, prieš religinių organizacijų narius, prieš laisvąją

mintį bendrai — yra žingsniai į slaptą susidūrimą su Vakarais, užnugario konsolidavimas prieš susidūrimą. Galutinis humanitarinių ir etniškų judėjimų sutriuškinimas didžiulėje mūsų centralizuotoje valstybėje, kur mokoma, kad "agresija (violence) yra istorijos motina", gali brangiai atsieiti ne tik mūsų žmonėms, bet ir kitoms pasaulio tautoms.

Prie Biuletens pridėta Deklaracija, kurią 1975 balandžio mėn. Genevoje priėmė įvairių kraštų Psichiatrijos ir jurių simpoziumas, sušauktas svarstyti medicinos etikos principus ryšium su psichiatrijos piktnaudžiojimu politiniams tikslams Sovietų Sąjungoje. Simpoziume gausiai patikimais liudijimais buvo patvirtinta, kad Sovietų Sąjungoje metų metais praktikuojama disidentus uždaryti psichiatrinėse ligoninėse, kur jiems taikomas "specialus gydymas". Deklaracija pareiškia, kad psichiatrijos tikslas esąs gydyti proto ligas, o ne vartoti ją prieš politinius ar religinius disidentus.

Konstatuodamas, kad iki šiol pasaulinės medicinos institucijos nesiėmė prieš tai jokių priemonių, simpoziumas ragina pasaulio medicinos ir psichiatrijos įstaigas ir institucijas griežtai pasmerkti ir boikotuoti gydytojus ir organizacijas, kurie tai praktikoja. Ragina tai daryti ir tuo atveju, jei kuris kraštas — narys grąsintų ištotti iš pasaulio medicinos sąjungos ir pan. Simpoziumas nutarė išteigti organizaciją, kuri galėtų nešališkai ištirti psichiatrijos politiniams tikslams piktnaudžiojimo atvejus, pasmerkti nelegalius ir medicinos etikai prieštaraujančius metodus, o taip pat ginti savo kolegas gydytojus, kurie, nepaisant policijos spaudimo, atsisako elgtis nesuderinamai su jų profesionaline etika.

Portugalija liks su Vakarais

LISABONA. — Ministeris pirmininkas Jose Pinheiro de Azevedo ir jo kabinetas prisiekė ir pareigas eina. Kabinete sudaro 15 ministrų: keturi socialistai, du liaudies demokratų, vienas komunistas, vienas nepriklausomas, du artimi socialistams ir penki kairieji. Komunistui davė Socialinio aprūpinimo ministeriją, kuri turėtų rūpintis ligoninių ir mokyklų finansavimu.

Užsienio politikoj Azevedo vyriausybė, buvo pareikšta, laikysis pažadų Atlanto paktui. Užsienio reikalų ministeris Ernesto Melo, kuris suorganizavo prokomunisto Vasco Goncalves nuvertimą, sakė, kad Portugalija yra ir bus Vakarų valstybė. Nebus klasių ir privilegijuotų, nebus vienos kurios grupės diktūros, bus socialinis stabilumas ir gerbiama asmens neliečiamybė.

LISABONA. — Prie rūmų, kur gyvena ministeris pirmininkas Azevedo, naktį į sekmadienį sprogo bomba, padariusi žalos apatiniam aukštui. Žmonių niekas nenukentėjo. Tiriami, kas tai galėjo padaryti.

Amerikos merų solidarumas

CHICAGO. — "Chicago Tribune" šeštadienio vedamajame sako, kad Kinija mėgsta kalbėti apie "solidarumą". To ji susilaukė ir ant savo kailio, kai 14 Amerikos miestų merai, kurie praėjusį penktadienį turėjo išskristi į Kiniją, vienbalsiai atsisakė, solidarizuodami San Juan, iš Puerto Rico, merui Carlos Barcelo, kurio kinai nenori įsileisti. Jis laikosi tos politikos, kaip ir dauguma portorikiečių, nemorinių nutraukti ryšius su Amerika. Kinija remia Kubos ir dar kitų reikalavimą Puerto Rico duoti nepriklausomybę prieš pačių gyventojų valią. Geresnio atsakymo Kinijai nei Valstybės departamentas negalėjo duoti. "Kinijos valdžia yra laisva turėti savo nuomonę ir tais tarptautiniais klausimais, kurie nėra jos reikalas, bet ji negali atskirti Amerikos piliečius įel dinėti", sako laikraštis.

Dėl cenzūros uždarė meno parodą

MASKVA. — Modernaus arba nekomformistinio meno paroda Maskvoje teko uždaryti, kai cenzūra neleido išskabinti 41 paveikslą. Šeštadienio parodą atidarius ir žmonėms pradėjus rinktis, po pusvalandžio buvo pasakyta visiems išsiskirstyti, nes iš 800 darbų kai kurie yra "tendencingi" ir turi būti nuimti. Menininkai, viso 160, pradėjo ginčytis ir nutarė parodą uždaryti. Įteiti į parodą laukė 2,000 maskviečių.

KALENDORIUS

Rugsėjo 22: šv. Tomas Vilanova, šv. Emerita, Tarvinas, Virma.

Rugsėjo 23: šv. Linas, šv. Teklė, Galintas, Taidenė. Saulė teka 6:36, leidžias 6:50.

ORAS

Dalnai saulėta, bet vėsu, netoli 60 laipsnių.

J. Tautos už Vietnamus

NEW YORK. — Jungtinių Tautų visuotinis susirinkimas 123:0 balsais priėmė rezoliuciją, reikalaujančią Pietų ir Šiaurės Vietnamus priimti į Jungtines Tautas ir kad Saugumo Taryba dėl to nedarytų kliūčių. Amerika, kiti 8 kraštai nuo balsavimo susilaikė. Rezoliuciją pasitūlė Alžirija, remiama dar 53 kitų kraštų.

Po balsavimo Amerikos ambasadorius Daniel Moynihan paaiškino susirinkimui: Amerika nesipriešintų abiejų Vietnamų priėmimui į JT, jei J. Tautos, priimdamos narius, nedarytų atrankos. Tuo pačiu metu, kai prašėsi priimami abu Vietnamai, prašė ir Pietų Korėja. Tada Saugumo Taryba jos kandidatūrą atmetė.

Patricia Hearst nebus paleista už jokių užstatų

SAN FRANCISCO. — Federalinis teisėjas Oliver Carter pasakė, kad Patricia Hearst už jokių užstatų nebus paleista. Pradžioje buvo minima, kad užstatas turėtų būti pusė milijono dolerių, vėliau kita suma — 1,050,000 dol. Pinigus nesunkiai būtų galėjęs uždėti jos milijonierius tėvas, bet teisėjas, geriau susipažinęs su visa jos 19 mėnesių istorija, nerado galima iki teismo išleisti. Ji galinti pabėgti ir vėl tuo pačiu plėšikavimu užsiiminėti. Jai pateikti 22 kaltinimai. Svarbiausia, automatiškas ginklų laikymas ir ginklų tiepti apilėšimai, žmonių pagrobimai, pasikėsinimas prieš žmonių gyvybę.

Washingtonas. — Pirmos klasės laisvų pabragimas po Kalėdų paštu naujų pajamų duos 2.4 bil. dolerių, bet nuostolių vis vien nepadengs, kai šiais metais pašto deficitas bus 2.6 bil. dol.

Prezidentas Fordas, nežūrint pasikėsinimų prieš jį, ir toliau susitikinėja su žmonėmis

JAV LB TARYBOS NUTARIMAI

JAV LB septintoji taryba savo III-je sesijoje 1975 m. birželio 21-22 d. Clevelande, Ohio, išklaišiusi pranešimus ir tarybai siūlymus nutarė:

SVIETIMO REIKALAI

1. Priimti ir tvirtinti JAV LB švietimo tarybos pateiktą pranešimą ir planus.
2. Skatinti didesnę švietimo reikalų informaciją.
3. Pritaikyti švietimo tarybos iniciatyvas, išleidžiant lietuvių jaunimui Richard Scarry's "Mano Žodyną", ir raginti leisti daugiau panašių knygų.
4. Pavedė švietimo tarybai parengti ir išleisti Stasio Barzduko "Lietuvių" anglų kalba, pritaikytą mūsų jaunimui, nemokančiam lietuvių kalbos.
5. Įpareigojo Lietuvos Bendruomenės atstovus Lietuvos Fondo pelno skirstymo komisijoje siekti, kad parama lietuviškos mokykloms būtų skiriama tik per JAV LB švietimo tarybą.
6. Prašo švietimo tarybą išplėsti vaizdinių priemonių paskleidimą lietuvinėse mokyklose.
7. Pagedauja, kad švietimo taryba praplėstų švietimo tarybos leidžiamų knygų platinimo tinklą.

JAUNIMO REIKALAI

1. JAV LB taryba ragina krašto, apygardų ir apylinkių valdybas ir visus lietuvius remti III-ji Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą, rengiamą lietuvinėse mokyklose.
2. Taryba nutarė, kad visos aukos, renkamos JAV-se III-iam PLJ kongresui rengti, perduodamos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai.
3. JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkas įeina "ex officio" į JAV LB krašto valdybą jaunimo reikalams, skyrių pirmininkai ir atitinkamų apygardų ar apylinkių valdybos.

EKONOMINIAI — FINANSINIAI REIKALAI

1. JAV LB taryba konstatuoja, kad tarybos nario pareigos yra garbės pareigos ir išlaidos neapmokamos.
2. Pilnesnei ir tikresnei LB krašto valdybos ir jos padalinių finansinei padėčiai pavaizduoti nutarta sudaryti bendrą krašto valdybos, švietimo ir Kultūros tarybų apyskaitą ir samatą.
3. Taryba pagedauja suaktyvinti lietuvių solidarumą įnašo išrinkimui. Tai atlikti siūloma suaktyvinti apylinkes ir seniūnijas ar naudoti kitas priemones.
4. LB apylinkių valdybos turi kasmet atskaityti finansškai su kitomis LB institucijomis ir neturi teisės institucijoms priklausanti solidarumo įnašo procentą naudoti savo reikalingam.
5. Taryba dėkoja visiems aukotojams, aukų rinkėjams ir apylinkių valdyboms už aukas Vasario 16-tos proga ir prašo ateityje tų aukų rinkimą sustiprinti.
6. Taryba reikią padėką asmenims ir organizacijoms už aukas Simo Kudirkos fondui.

KULTŪRINIAI REIKALAI

1. JAV LB taryba principiskai pritaria JAV LB Kultūros tarybos pateiktam kultūrinės veiklos planui ir sveikina šio plano kūrėjus.
2. JAV LB taryba sveikina Lietuvos Fondą, perėmusį vieną milijoną dolerių, ir dėkoja už didelę paramą lietuvių švietimo ir kultūros reikalingam.
3. Taryba prašo Lietuvos Fondo pelno skirstymo komisiją ateityje daugiau remti JAV LB Kultūros tarybos planus.

VISUOMENINIAI REIKALAI

1. JAV LB taryba, išklaišiusi JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos veiklos pranešimą, kons-

tatuoja, kad jos dirbamasis darbas yra didelės reikšmės Lietuvos laisvinimo pastangoms, todėl ši darba didžiai vertina ir reikią už jį nuosirdžią padėką.

2. Taryba pritaria JAV LB krašto valdybos linijai bendradarbiauti su Vyriausiojo Lietuvos Išlaivinimo Komitetu, kaip politinę veiklą koordinuojančiu organu, ir visomis Amerikos lietuvių organizacijomis, dirbančiomis Lietuvos laisvinimo darbu.

3. Pavojaus Lietuvos valstybiniam akyvaizdoje ryšiumi su netolimoje ateityje įvykstančia Europos saugumo konferencija taryba kviečia LB Visuomeninių reikalų tarybą suorganizuoti bendrą akciją Washingtono ir kitur ir prie tos akcijos kviešti prisidėti kitas organizacijas.

4. Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimo klausimu taryba pasisako už rezoliucijos JAV kongrese pravedimą. Siekiant, kad JAV vyriausybė į Europos saugumo konferencijos nutarimus įtrauktų pabrėžiantį sienų neliečiamumo principo netaikymą Pabaltijo valstybių atveju.

5. Taryba skatina laisvinimo veiksmus siekti bendro informacijos centro ir bendro lėšų fondo.

6. Taryba pveda prezidiumui paruošti rezoliuciją Aloyzo Jurgio šeimos laisvinimo reikalui.

7. Taryba, išklaišiusi krašto valdybos, Visuomeninių reikalų tarybos ir Politinės — informacinės komisijos pranešimus, juos išdiskutavusi, priėjo prie šių išvadų:

A. Smerkia "reorganizuotos bendruomenės" organizavimą, kaip JAV lietuvių išeivijos skaldomą apraišką. Reorganizatorių sąlygoja: a. Atsisakyti nuo neteisėto naudojimo JAV Lietuvių Bendruomenės vardo inkorporacijos dokumentuose ir veikloje. b. Atsukti amerikiečių teismuose užvestas bylas ir nepagrįstus šmeižtus. c. Bendruomenės problemos kviečia spręsti Lietuvių chartos ir JAV LB istatuose numatytą tvarką.

B. Vaizdžiai matydama kai kurių Amerikos Lietuvių Tarybos narių aktyvias pastangas trukdyti ir nukentėti JAV LB veiklai, kreipiasi į ALTą sudarančias visuomenines organizacijas pasitikslinti, ar jų deleguotų atstovų antibendruomeniniai pareiškimai bei veiksmai derinasi su tų organizacijų tikslais ir linijai.

C. Taryba kviečia lietuvių visuomenę atkreipti dėmesį į nuolatinius šmeižtus ir melagingus tvirtinimus dėl Lietuvių Bendruomenės ar jos veikėjų bendradarbiavimo su okupantu ar jų pareigūnais ir pareiškia, kad Lietuvių Bendruomenė tokioje akcijoje nedalyvavo, nedalyvauja ir toliau akcijai nepritaria.

ORGANIZACINIAI REIKALAI

1. JAV LB taryba priėmė JAV LB istatų pakeitimus, liečiančius LB Garbės teismą, JAV Lietuvių Jaunimo sąjungą ir kitus.

2. Priėmė JAV LB Kultūros tarybos taisykles.

3. Pakeitė LB Garbės teismo taisykles, JAV LB tarybos rinkimų taisykles.

4. Patvirtino Lietuvos Fondo istatų pakeitimus.

5. Nustatė JAV LB aštuntosios tarybos rinkimų datą — 1976 m. balandžio 24-25 d.

6. Nutarė padidinti aštuntosios LB tarybos rinkimų narių skaičių iki šešiasdešimt (60).

7. Taryba dėkoja organizacijoms ir asmenims, sveikinusiems sesiją žodžiu ar raštu.

Tarybos prezidiumas: Algis Rugientis pirmininkas, Jonas Urbonas sekretorius, Robertas Selenis

Worcester, Mass.

KETVIRTONI LIETUVIŲ DIENA

Rugsėjo 14 d. Bostono LB apygarda, į kurią įeina ir Worcesterio LB apylinkė, Maironio Parke surengė Ketvirtąją lietuvių dieną, kuri praėjo su gražiu pasisekimu. Žmonių prisirinko gana daug, automobilių pastatymo aikštė vos sutalpino automobilius. Šventę praturtino Adomo Galdiko meno kūrinių paroda. Visi turėjo progą pamatyti mūsų didžiojo menininko kūrinius. Jie buvo atvežti Nek. Marijos Prasišėjimo seselių dėka, kurios tuos kūrinius globoja, o dailininko a.a. A. Galdiko žmona Magdalena Galdikienė pas jas gyvena. Nors dail. A. Galdikas jau amžinybėje, bet jo meno kūrinių gyvi ir šiandien. Šventę praturtino Amerikos ir Lietuvos vėliavų iškilimų parke. Sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai.

Parodos atidarymas įvyko žemutinėje salėje, dalyvaujant gausiam būriui seselių iš Putnamo, Conn., su vyriausia vadove sesele Margarita, Sv. Kazimiero vienuolijos sesele Ignata. Dalyvavo miesto vicemajorė B. Sinnott, kuri yra lietuvaitė. Ji su savo mamyte Julia Mack, žymia veikeja amerikiečių tarpe, o taip pat Moterų sąjungos 5-tos kuopos pirmininke, dėjo visas pastangas, kad ši mūsų tautos gėrybės meno kūrinių paroda būtų išgarsinta ir amerikiečių tarpe. Joms talkininkavo ir solistas Robertas Yakutis, šiuo laiku apilankęs savo čia gyvenančią mamytę.

Worcesterio LB apylinkės pir. V. Zidžiūnas pasveikino visus susirinkusius, atidarė šios šventės žodį taktiškai pasveikindamas Bostono LB apygardos pirm. Ant. Skudžinską. Jis priminė ir kvietė visus dirbti ir melstis, kad Lietuva greičiau atgautų laisvę. Šiandien daugelis tiki, kad komunizmas yra pasikeitęs, bet tai netiesa. Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika yra liudininkas ir grynais faktais įrodo, kaip iš tikrųjų yra. Komunistų laikraščiai rašo, kad Lietuvos jaunimas savanoriškai vyksta į neišsąsėdintą Sibirą džungles statyti miestus ir atlikti kitus darbus. Mes dirbkime visi vieningai ir budėkime, kad visos lietuvių kartos gyvenančios laisvame pasauly išliktų lietuviškos.

Maldą sukalbėti pakvietė svečią iš Chicago kun. J. Vaišnį. S.J. Maldą kalbėjo paimta iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, primindamas, kad maldos je jausmės sujungti su mūsų kenčiančiais broliais ir kartu su jais prašysime Dievą greičiau suteikti Lietuvai laisvę. Po maldos pasveikino Chicago lietuvių vardu ir didžiavosi mūsų gražia pastatyta lietuviška pastoge Maironio Parke.

Nek. Prasišėjimo seselių vyriausia vadovė seselė Margarita atidarė dail. Adomo Galdiko meno kūrinių parodą trumpu žodeliu.

Sveikino miesto vicemajorė B. Sinnott ir priminė, kad ji dėsis visas pastangas, kad nors vienas šių meno kūrinių patektų į mūsų miesto biblioteką ar meno muziejų.

Seselė Margarita supažindino svečius su a.a. dailininko A. Galdiko žmona Magdalena Galdikienė. Tai yra žviesi mūsų tautos asmenybė. Ji Amerikoje įsteigė Lietuvių Katalikų moterų organizaciją Pasaulinė sąjunga. Buvusi nepriklausomos Lietuvos seimų atstovė, didi visuomenininkė ir Katalikų Moterų sąjungos pirmininkė. Dabar M. Galdikienė yra šios pasaulinės katalikų moterų sąjungos garbės pirmininkė. Gyvena pas Nek. Marijos Prasišėjimo sesules Putnam, Conn., Ji sveikino visus susirinkusius. Dėkojo Bostono LB apygardos pirm. Ant. Skudžinskui ir visai valdybai, kuri į Lietuvos dienos

programą įjungė A. Galdiko meno kūrinių parodą. Dėkojo seselėms ypatingai vyriausiai vadovei Margaritai, sutikusiai šią parodą globoti.

Nek. Marijos Prasišėjimo seselių vyriausia vadovė seselė Margarita pristatė dail. Eugeniją Rastoniene iš Providence, R.I., kuri meną studijavo New Yorke, baigė Providence, R.I. Šiuo laiku meną dėsto įvairiose R.I. valstijos mokyklose. Dailininkė kalbėjo apie Adomą Galdiką, pažymėdama, kad jis paliko mums brangų kultūrinį lobį. Čia esantieji paveikslai parodo tik dalį to lobi. Jis spalvų pagalba stengėsi išreikšti visą žmogaus buitį. Netekęs tėvynės, ne tik jos ilgojo, bet visos gražiosios gamtos, kurią buvo labai pamilęs ir kurią išreiškia savo kūriniuose. Seselė Margarita priminė, kad neseniai Vatikano meno muziejus įsigijo du A. Galdiko meno kūrinius. Paroda tęsiasi visą popietę.

Worcesterio LB apylinkės valdyba svečius vaišino šiltais pietumis, pagamintais Maironio Parko šeimininkės E. Kauševičienės su padėjėjomis. Atsigaivinti mui veikė barai.

Mening dalį atliko Bostono Lietuvių tautinių šokių sambūris, vadovaujamas ilgametės visada pilnos jaunos dvios vadovės O. Ivaškinės. Vyresniųjų grupę pasoko: jaunystės šokį, gyvatarą, landytinį ir pabaigai suk suk, ratelį. Mažieji pasoko: o pa, pa. Šokėjai šoko labai puikiai, tai tikri čurlioniečiai.

Brocktono Sv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vadovaujamas komp. J. Gaidelio, padainavo: Kur giria žaliuoja. Anoj purš Nemunėlio, Kurteliai sulojo, Miškų gelė. Solo dainavo viena iš choristų. Paskutinė daina Pasėjau dobilą. Programai vadovavo R. Jakubauskas.

Sporto aikštelėse visą popietę treniravosi sportininkai, vadovaujami V. Eikino, tinklinio varžyboms. Laimėtojų buvo iškeltos dovanos.

Lietuvių diena buvo uždaryta trumpu Bostono LB apygardos pirm. Ant. Skudžinskio visiems

Šiluvos Marijos apsišėjimo minėjime Clevelande gausiai susirinkę dalyviai Sv. Jurgio parapijos salėje. Nuotr. Vl. Bacevičius

FRANK'S TV and RADIO, INC.

120 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ
RUGSĖJO SESTADIENIS
premijuotas romanas

Brandi, plačios apimties rašytoja su psichologiniu gilumu ir žviežiu artumu aprašo

MARQUETTE PARKO
lietuvių gyvenimą dar niekieno nepažvelgtu požiūriu.

Knyga gaunama „Orange“ ir pas platintojus
Kaina — \$5.00

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. TEL. LU 5-9800
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.
Chicago, Cook, Ill. \$25.00 \$15.00 \$10.00 \$5.00
Kanaadoje 25.00 15.00 10.00 5.50
Kitur 23.00 13.00 9.00 4.50
Užsienyje 26.00 16.00 10.50 6.50
Savaitinis 16.00 8.50 — —

Pašto išlaidas mažiausiai pakvitatvina už gautas prenumeratas nesulaukiant Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėstį atlymimą, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušeris ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija

4440 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

8007 W. 83 PL, Justice, Ill. 599-0500

Pirmą ligonius pagal susitarimą

Jei neatsiliepia, skambinti 874-8011

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.

Val.: pirmad., antrad., ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. WALbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2283

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.

antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineto perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 6-2400

Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos

RAWFORD MEDICAL BUILDING
4449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIS IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0061.

Tel. — BE 3-5883

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akty Ligos

3307 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605

Jei neatsiliepia 561-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisak: 1002 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Vien telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4509

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1445 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienį

šeštadienį 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1311

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvius gydytojas)

3325 West 59th Street

Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 11-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

500 KILBY IR VAIKU LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

7166 South Western Avenue

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ry. iki 1 val. popiet.

Ofiso telef. RE 7-1166

Rezid. telef. 239-2919

Ofiso HE 4-1618. Rez. PR 8-8801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-os ir Campbell Ave., kampas)

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p.

Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisak:

111 N. WABASH AVE.

4200 N. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEŠKAS

OPTOMETRISTAS

(Kaiba lietuviškai)

2818 W. 71st St. — Tel. 737-5140

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"

Val pagal susitarimą. Užklyrta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR

VALDĖ KUNIGAI, DABAR VALDO MOTERYS

Nereikia daug aiškinti, kaip vadinasi ši organizacija. Ji buvo įkurta 1944 IV 1, taigi II pasaulinio karo pabaigoje, prieš 31 metus. Bendorio Amerikos lietuvių šaltos fondo (Balso) didžiausias tikslas tada buvo padėti gausiems lietuviams karo pabėgėliams, kurių daugybė buvo įvairiuose Vakarų Europos kraštuose. Pirmuoju Balso pirmininku buvo išrinktas kan. J. Končius. Jam ir jo bendradarbiams pavyko gauti iš įvairių Amerikos šaltos organizacijų nemažą materialinių vertybių — drabužių, maisto produktų.

Daug pinigų ir kitų gėrybių tada sudėjo ir Amerikos lietuviai. Nuo 1948 metų Balso ypač rūpinosi lietuvių įkurdinimu Amerikoje. Iš apie 30,000 atvykusių į šį kraštą mūsų tautiečių Balso šaltos pasinaudojo gal 85 procentai. Balso rėmė ne tik tai stovyklose ar privačiai gyvenančius mūsų tautiečius, bet finansavo ir švietimą bei kultūrinį darbą, rėmė mokyklas, skyrė stipendijas daugeliui studentų, rėmė rašytojus, kultūrininkus. Norint išskaičiuoti Balso nuopelnus, reiktų parašyti ištisą knygą. Bet to nebereikia daryti — apie Balso darbus jau ne vieną knygą parašyta ir išleista.

Pasibaigus masinės naujųjų išėmimų emigracijos į Ameriką periodui, Balso tikslai esmė pamažu keistis. Tačiau dar kurį laiką Balfui teko daug dirbti, bendrauti su Amerikos valdžios įstaigomis ir šalpos organizacijomis. Šiam reikalui geriausiai tiko dvasininkai. Taigi nenustabu, kad Balso reikalus ilgą laiką tvarkė visiems gerai žinomi kunigai J. Končius, Pr. Geiščiūnas, V. Martinus. Visi jie buvo šalpos darbui atsidavę labai garbingi vyrai ir ne viena, kad ir kairiausios mūsų politinė grupė, nėra užgindžiusi šių vyrų nuopelnų šalpai.

Tačiau pokario metais Balso tikslai pamažu keitėsi, nes lietuvių imigracija į Ameriką beveik sustojo. Balfui teko kiek persiorientuoti, atsižvelgti į naujas veiklos sąlygas. Pirmiausia Balso neteko Amerikos karo fondo ir kitų šalpos organizacijų subsidijų, iš kitos pusės, įsikūrę ateiviai ne tik nedarė reikalingi Balso paramos, bet patys galėjo Balfą šelpti.

Tiesa, Balfui dar buvo likusi vietos lietuvių socialinė globa ir šalta. Tačiau į šią sritį kažkodėl Balso stipresniu kampu nepasuko. Jo vietoje pradėjo kurtis Lietuvos Dukterų draugijos skyriai, vietinės šalpos reikalais ėmė daugiau rūpintis įvairios organizacijos, ypač birutninkės, lietuviai galėjo ir gali pasinaudoti ir bendraja Amerikos valstybine bei karitatyvine šalta. Chicagoje čia daug padeda amerikiečių Vistos organizacijos lietuviai darbuotojai.

Tačiau lietuvių vargšų netrukus ir Balfui neteko ilgai jų ieškoti. Išaiškėjo, kad yra pakankamas skaičius mūsų nepasiturinčių tautiečių Suvalkų trikampyje, Lenkijoje, Pietų Amerikoje, pagaliau bolševikų okupuotoje Lietuvoje ir Sibire.

Suminėjus Lietuvai ir Sibire, visiems yra pakankamai aišku, kad nemažą skaičių mūsų tautiečių gyvenimas ten yra labai vargingas, skurdus.

Daugelis Amerikos lietuvių tebūna pravedamas Lietuvoje ir Sibire kenčiančių mūsų brolių ir tremtyje. Milijonus dolerių ir seserų šalpos vardan. Atskiria šiai šalpai. Bet ji yra gryna, asmeniškai, ne per Balfą, tuo tarpu okup. Lietuvoje ir Sibire yra tiek daug skurdžių

Taigi artėjantis Balso vėjus tebūna pravedamas Lietuvoje ir Sibire kenčiančių mūsų brolių ir seserų šalpos vardan. Atskiria šiai šalpai. Bet ji yra gryna, asmeniškai, ne per Balfą, tuo tarpu okup. Lietuvoje ir Sibire yra tiek daug skurdžių

Suminėjus Lietuvai ir Sibire, visiems yra pakankamai aišku, kad nemažą skaičių mūsų tautiečių gyvenimas ten yra labai vargingas, skurdus.

Daugelis Amerikos lietuvių tebūna pravedamas Lietuvoje ir Sibire kenčiančių mūsų brolių ir seserų šalpos vardan. Atskiria šiai šalpai. Bet ji yra gryna, asmeniškai, ne per Balfą, tuo tarpu okup. Lietuvoje ir Sibire yra tiek daug skurdžių

— Daugiau kaip 500 vengrų katalikų, gyvenančių įvairiuose Europos ir užjūrio kraštuose šventųjų Metų proga atvyko į Romą. Jubiliejinių iškilmų programoje Marijos Didžiosios ba-

EUROPOS VALSTYBĖS IEŠKO NAUJŲ KELIŲ

Beneluksas kaip tik tuos kelius nurodo

P. GAUCYS

Belgija, Olandija ir Luksemburgas, kaip atskiros valstybės, ar kaip Europos ūkinio jungimosi pradininkės ar kaip Europos ūkinės bendruomenės dalyvės, darė įtaką, toli prašokančią jų mažąjį, gyventojų skaičių ir ūkinę bei politinę galią. Niekas negali paneigti fakto, kad tos mažos valstybės yra permenkos ir nereikšmingos, jog galėtų turėti svorį tarptautiniuose reikaluose kaip savistovios valstybės. Ir vis tiek negalima nuneigti, kad su jungdamas savo išteklius ir pastangas į mitų uniją (Beneluxa) ir, dar svarbiau, dalyvaudamos ir remdamos organizaciją, kaip Europos ūkinę bendruomenę, tos trys šalys suvaidino svarbų, netgi lemiamą vaidmenį pokarinės Europos raidoje.

Panašumai ir skirtumai

Tačiau, arčiau įsižiūrint į Belgiją ir Olandiją, matome tarp jų didelius skirtumus. Belgija drasko dvikalbiškumas ir su tuo susijusios politinės krizės. Šiaip Belgija su Olandija yra karaliai, labai priklausomos nuo užsienio prekybos, labai pramoningos šalys, labai tankiai apgyventos, turi daug bendros istorijos, bet abiejų valstybių visuomeninė sudėtis labai skirtinga.

Olandų visuomenė darni, viena ir linkusi į partijų valdymo sistemą. Belgai, priešingai nesutaria, skirtingų socialinių bei kultūrinių polinkių, išgyvena kalbinę ir ūkinę įtampą, pasižymi tvirta koalicine vyriausybe ir silpnu partijom. Kovoje už tradicijas ir moderniškumą belgai liko liberalais, labai saugančiais asmenis teises. Olandai žiūri į tautą kaip į visumą ir tiki, kad asmenys teisių pajungimas visuomenės labui yra būtinas, siekiant vidinio patovumo ir pažangos. Todėl olandų visuomenėje ir nėra didesnės apimtys ginčų.

Tuo tarpu belgus beveik beviltingai skiria dviejų kultūrų tauta. Belgijoje vyrauja amžinai besitęsiantis ginčas kalbų. Mat, dalis belgų valonai — kalba prancūziškai, o kita — flamai — kalba olandiškai. Ūkiniai, techniniai ir socialiniai pakitimai griežtai pakeitė belgų politinę kultūrą. Flamams esant daugumoje ir labiau energingiems bei sumaniems, jų ūkinė ir finansinė jėga žymiai padidėjo, o valonų nuomūnės ryšium su netinkamu akmenų anglių kasimo organizacija, peraukštom plieno kainom ir pasaulinėm varžybom sukėlė didelį kartelį ir nusivylimą.

Reformų reikalas

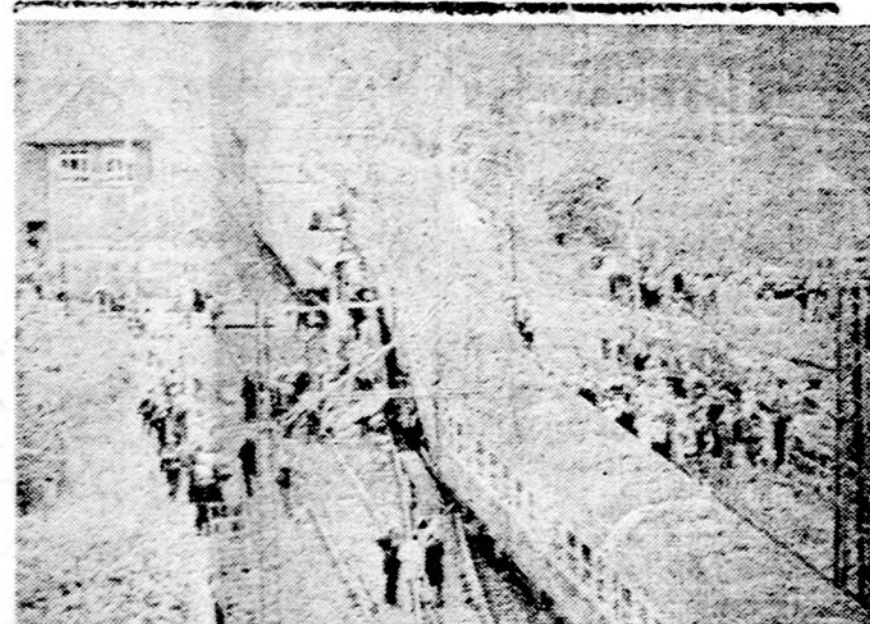
Neseniai Belgijoje pradėjo veik-

ti toli siekianti konstitucinė reforma, sukūrusi keturis kalbinius ir kultūrinius regionus. Beveik nėra sunkumų su pirmaisiais trimis (flamų, valonų ir vokiškai kalbančių), bet ketvirtasis — divi kalbis Briuselis — liko už tos reformos ribų. Tame regione kalbinis karas eina vis karšty ir graso tautos vienybei. Nors ir labai sunkiai, kol kas abi tautybės susilaiko nuo kokio nelemto žingsnio.

Šiaip Beneluxo valstybės yra pasiekusios nemažų laimėjimų. Užsienio prekybos atžvilgiu jos stovi ketvitoje vietoje pasaulio po J. Amer. Valst., Vokietijos ir Anglijos. Jos turi sutartis su 30 valstybių, įskaitant Rytų Europą ir trečiąją pasaulį. Pasiekta nemaža laimėjimų jūrų transporto ir sunkvežimiais prekių pristatymo srityje (apimant ir kitas Europos valstybes). Taip pat padaryta pažanga ir suvienodinant bei suderinant sveikatos ir saugumo nuostatus pramonėje ir žemės ūkyje.

Naujos tvarkos pradininkai

Belgija, Olandija ir Luksemburgas buvo pradininkai, sukūrę ir išvystę Europos ūkinę bendruomenę. Siekdami bendros gerovės, jie nebijoję atsisakyti dalies ar sumažinti savo suverenumą ir savistovumą. Anksčiau, norint atverti Prancūzijos vyriaumą, Beneluksas, šliedavosi prie Vokietijos, dabar, Anglijai įstojus į Europos ūkinę bendruomenę, trunkančią Prancūzijos veiklą, prilaikę Angliją ir neleidžia vyrauti nei Prancūzijai, nei Vokietijai. Mažosios Europos valstybės kovoją už institucijų, monetarinę reformą, politinę vienybę, dedero Europą, didesnę Europos parlamentą galią. Tačiau ši nora pasistūmė į priekį stiprinant Europos ūkinę politinę galią.

Vakary Vokietija susirūpino traukinių katastrofomis, kurių daug įvyksta. Čia matome traukinį susidūrimo prie Hamburgo važdą, kurio metu žuvo 80 keleivių. Planuojama nuimti daugelį bėgių linijų ir iš viso pertvarkyti susisiekimą.

VANAGAI

ANTANAS GIEDRIUS

Kitą kartą būčiau nušovęs vieną. Už nepaprastą artimo žeidimą, kokio negalėjo pakelti mano širdis. Jis buvo baisus begėdis, man rodė, visai nevertas gyventi. Sulaikė mane mano bičiuliai. Jie sakė: "Palik jo darbus teismui ir jo nuodėmes — Dievui".

Taip, tai buvau — aš.

Neveltui įsokio į medį voverėlė, neveltui pabėgo stirnos. Jos neturi taikos sutarties su žmogumi.

Tylu miške. Nei karalėlio, nei genio negirdėti. Tik vanagai keliose vietose klykauja: "Kieuu! Kieuu!"

Įsiklausau į jų balsą. Kartais, rodos, taip gailiai nutęsia: "Kieuu! Kieuu!"

Kodėl — gailiai? Galvažudys, kraugerys ir — gailiai! Gal dėl to, kad visada alkanas? Krauju nepasistotina? Ar ne taip ir žmogus?

Karo muzika ir dainos sukurios karių dvasiai žadinti, o įsiklausyk — kaip daug slėpi jose liūdesio ir skausmo. Trenksmingais karo maršais plėšė plėšia širdį, į žemes traukia. Kai buvau mažas, verksmas mane imdavo, išgirdus kareivius dainuojant ar karo orkestrą grojant.

Kiti piktnašiai tangais, fokstrotais, rumbomis ir kitokiomis padilgomis. Tai esanti pašėlusių žmonių muzika. Gal ir pašėlusių. Tikrai kodėl jie pašėle? Kodėl

ir ta muzika tokia? Ar nejausti, kad ir toje pašėlusioje muzikoje daug liūdesio ir skausmo, daug alogaus ilgesio ir nerimo? Kodėl? Ar ne dėl to, kad žmogus nebeišitenka savyje, veržiasi, lekia kažkur, rodos, po dausas skrajoja, o iš tikro tikrai čia pat kojomis trypia ir tabako dūmuose ar dar kokių svaigalų garuose svaigsta...

Suciepsi kažkur karalėlis. Sudejuoja karvelis. Klykauja vanagai. O ažuolai šimtamečiai, aukšti, drūti, tamsiais gruoblėtais kamienais, rausvai papuoštomis karūnomis, stovi nejudėdami, tarytum susimastę. Pasiplaptinę jie. Daug matė, daug girdėję. Kad prašnektų!

Daug paslapčių miške. Ne dėl to, kad dvasios jam gyventų. O gal ir dvasios. Mes daug dar ko nežinom...

Apsidairau. Saulutės spinduliai kur-ne-kur skverbiasi pro medžių tarpus tokie nedrausūs, tokie pablėšę. Numanau, kad diena eina vakarop. Miškas virsta dar didesne paslaptimi.

Aš čia visai vienas toli nuo miesto, nuo žmonių. Tik ten toliau — girininkas ar kokie miško mėgėjai, kaip štai aš. Arba... kas? Romanas? Intymi draugystė?

Ką veiks girininkas pavakariams miške! Taip kokie miško gūdumų mėgėjai, pasišalinę nuo didžiųjų kelių, nuo žmonių...

"Kieuu! Kieuu!" gailiai klykia vanagai.

O ažuolai šimtamečiai stovi tylūs, nejudėdami, tarytum susimastę. Pablėšę saulės spinduliai, kur-ne-kur pratykėdami pro tankiai suklestėjusias šakas, tik dar

LIETUVIAI SOVIETŲ KALINIO DIENORAŠTYJE

Galit užmušti, bet negalit įtikinti

JUOZAS PRUNSKIS

Retai tokių knygų išėina, kaip peršovė ir, manydami, kad jis jau naujai pasirodžiusi "Prison Diaries". Ją parašė slapta naktimis, vergų darbo stovyklose laikomas, Edward Kuznecov, kurio tėvas buvo rusas, motina žydė. Rankraštis slapta buvo išgabentas iš Rusijos ir pirmą išleistas rusiškai Paryžiuje, o dabar H. Spier išverstas išleido Stein and Day leidykla New York. Autorius yra vienas iš žydų grupės, kuri taikstėsi pagrobti lėktuvą, ištrūkti į užsienį ir vykti į Izraelį. Jie jautė, kad mažai tėra galimybių, bet sovietinė priespauda jiems taip buvo įgrįsusi, kad ryžosi rizikuoti, nors numatė, kad tas žygis greičiausia baigsis kalėjimu.

1970 m. E. Kuznecov, jo žmona ir devyni kiti buvo nuteisti. Kuznecovui buvo skirta mirties bausmė, bet vėliau pakeista 15 m. kalėjimo. Jis ir dabar yra Mordvių resp. stovykloje Nr. 10. Už šios knygos rankraščio išgabėtimą į užsienį keletas jo draugų vėliau taip pat uždaryti kalėjimui.

Knyga iškalbingai atskleidžia žveriską kasdienio Sovietų Sąjungos gyvenimo priespaudą, konstitucijoje ir žmogaus teisių deklaracijoje garantuotų laisvių laužymą, nežmoniškai žiaurų kalėjimo režimą. Mums įdomu, kad joje labai daug rašoma apie Sov. Sąjungos kalėjimuose ir prievartos stovyklose sutiktus lietuvius. Aprašoma, kad vežamas į Mordvių resp. Kuznecovas buvo kartu su ten vežamais lietuviais. Vienas jų aukštas, 50 m. Baniulis, kalina mas jau 13-tus metus, antras — plėšiasis Lietuvos kariuomenės kapitonas Leikus, 60 m., nubaus tas 15-kai metų už tai, kad gynė savo šalį.

Kuznecovas rašo: "Lietuviai apskritai laikosi tvirtai stovykloje. Lietviai iš prigimties prisiderinantieji ir nuolankūs. Lietuviai karo metu kovoję prieš vokiečius ir rusus, siekdami nepriklausomybės". Toliau pasakoja, kaip 1967 m. vienas lietuvis, nubaus tas 25 metams ir jau atkalėjęs 7 m., parašė malonės prašymą, bet tai nieko negelbėjo. Net ir savieji nuo jo nusigrėžė. Iš desperacijos jis nužygiavo į draudžiamą zoną ir prie sargybos bokšto neva bandė perlpti spygliuotą tvorą. Sargybiniui buvo labai lengva jį sulaikyti, bet jis tik paleido šūvius, jį mirtinai nušaudamas.

1958 m. pabėgo trys lietuviai kaliniai. Pabėgę sargybinių du bėgančius nušovė. Algis Petrosevičius sustojo ir iškėlė rankas. Komunistai sargybiniui du kartu ji

peršovė ir, manydami, kad jis jau naujai pasirodžiusi "Prison Diaries". Ją parašė slapta naktimis, vergų darbo stovyklose laikomas, Edward Kuznecov, kurio tėvas buvo rusas, motina žydė. Rankraštis slapta buvo išgabentas iš Rusijos ir pirmą išleistas rusiškai Paryžiuje, o dabar H. Spier išverstas išleido Stein and Day leidykla New York. Autorius yra vienas iš žydų grupės, kuri taikstėsi pagrobti lėktuvą, ištrūkti į užsienį ir vykti į Izraelį. Jie jautė, kad mažai tėra galimybių, bet sovietinė priespauda jiems taip buvo įgrįsusi, kad ryžosi rizikuoti, nors numatė, kad tas žygis greičiausia baigsis kalėjimu.

1970 m. E. Kuznecov, jo žmona ir devyni kiti buvo nuteisti. Kuznecovui buvo skirta mirties bausmė, bet vėliau pakeista 15 m. kalėjimo. Jis ir dabar yra Mordvių resp. stovykloje Nr. 10. Už šios knygos rankraščio išgabėtimą į užsienį keletas jo draugų vėliau taip pat uždaryti kalėjimui.

Knyga iškalbingai atskleidžia žveriską kasdienio Sovietų Sąjungos gyvenimo priespaudą, konstitucijoje ir žmogaus teisių deklaracijoje garantuotų laisvių laužymą, nežmoniškai žiaurų kalėjimo režimą. Mums įdomu, kad joje labai daug rašoma apie Sov. Sąjungos kalėjimuose ir prievartos stovyklose sutiktus lietuvius. Aprašoma, kad vežamas į Mordvių resp. Kuznecovas buvo kartu su ten vežamais lietuviais. Vienas jų aukštas, 50 m. Baniulis, kalina mas jau 13-tus metus, antras — plėšiasis Lietuvos kariuomenės kapitonas Leikus, 60 m., nubaus tas 15-kai metų už tai, kad gynė savo šalį.

Kuznecovas rašo: "Lietuviai apskritai laikosi tvirtai stovykloje. Lietviai iš prigimties prisiderinantieji ir nuolankūs. Lietuviai karo metu kovoję prieš vokiečius ir rusus, siekdami nepriklausomybės". Toliau pasakoja, kaip 1967 m. vienas lietuvis, nubaus tas 25 metams ir jau atkalėjęs 7 m., parašė malonės prašymą, bet tai nieko negelbėjo. Net ir savieji nuo jo nusigrėžė. Iš desperacijos jis nužygiavo į draudžiamą zoną ir prie sargybos bokšto neva bandė perlpti spygliuotą tvorą. Sargybiniui buvo labai lengva jį sulaikyti, bet jis tik paleido šūvius, jį mirtinai nušaudamas.

1958 m. pabėgo trys lietuviai kaliniai. Pabėgę sargybinių du bėgančius nušovė. Algis Petrosevičius sustojo ir iškėlė rankas. Komunistai sargybiniui du kartu ji

peršovė ir, manydami, kad jis jau naujai pasirodžiusi "Prison Diaries". Ją parašė slapta naktimis, vergų darbo stovyklose laikomas, Edward Kuznecov, kurio tėvas buvo rusas, motina žydė. Rankraštis slapta buvo išgabentas iš Rusijos ir pirmą išleistas rusiškai Paryžiuje, o dabar H. Spier išverstas išleido Stein and Day leidykla New York. Autorius yra vienas iš žydų grupės, kuri taikstėsi pagrobti lėktuvą, ištrūkti į užsienį ir vykti į Izraelį. Jie jautė, kad mažai tėra galimybių, bet sovietinė priespauda jiems taip buvo įgrįsusi, kad ryžosi rizikuoti, nors numatė, kad tas žygis greičiausia baigsis kalėjimu.

1970 m. E. Kuznecov, jo žmona ir devyni kiti buvo nuteisti. Kuznecovui buvo skirta mirties bausmė, bet vėliau pakeista 15 m. kalėjimo. Jis ir dabar yra Mordvių resp. stovykloje Nr. 10. Už šios knygos rankraščio išgabėtimą į užsienį keletas jo draugų vėliau taip pat uždaryti kalėjimui.

Knyga iškalbingai atskleidžia žveriską kasdienio Sovietų Sąjungos gyvenimo priespaudą, konstitucijoje ir žmogaus teisių deklaracijoje garantuotų laisvių laužymą, nežmoniškai žiaurų kalėjimo režimą. Mums įdomu, kad joje labai daug rašoma apie Sov. Sąjungos kalėjimuose ir prievartos stovyklose sutiktus lietuvius. Aprašoma, kad vežamas į Mordvių resp. Kuznecovas buvo kartu su ten vežamais lietuviais. Vienas jų aukštas, 50 m. Baniulis, kalina mas jau 13-tus metus, antras — plėšiasis Lietuvos kariuomenės kapitonas Leikus, 60 m., nubaus tas 15-kai metų už tai, kad gynė savo šalį.

Kuznecovas rašo: "Lietuviai apskritai laikosi tvirtai stovykloje. Lietviai iš prigimties prisiderinantieji ir nuolankūs. Lietuviai karo metu kovoję prieš vokiečius ir rusus, siekdami nepriklausomybės". Toliau pasakoja, kaip 1967 m. vienas lietuvis, nubaus tas 25 metams ir jau atkalėjęs 7 m., parašė malonės prašymą, bet tai nieko negelbėjo. Net ir savieji nuo jo nusigrėžė. Iš desperacijos jis nužygiavo į draudžiamą zoną ir prie sargybos bokšto neva bandė perlpti spygliuotą tvorą. Sargybiniui buvo labai lengva jį sulaikyti, bet jis tik paleido šūvius, jį mirtinai nušaudamas.

1958 m. pabėgo trys lietuviai kaliniai. Pabėgę sargybinių du bėgančius nušovė. Algis Petrosevičius sustojo ir iškėlė rankas. Komunistai sargybiniui du kartu ji

peršovė ir, manydami, kad jis jau naujai pasirodžiusi "Prison Diaries". Ją parašė slapta naktimis, vergų darbo stovyklose laikomas, Edward Kuznecov, kurio tėvas buvo rusas, motina žydė. Rankraštis slapta buvo išgabentas iš Rusijos ir pirmą išleistas rusiškai Paryžiuje, o dabar H. Spier išverstas išleido Stein and Day leidykla New York. Autorius yra vienas iš žydų grupės, kuri taikstėsi pagrobti lėktuvą, ištrūkti į užsienį ir vykti į Izraelį. Jie jautė, kad mažai tėra galimybių, bet sovietinė priespauda jiems taip buvo įgrįsusi, kad ryžosi rizikuoti, nors numatė, kad tas žygis greičiausia baigsis kalėjimu.

1970 m. E. Kuznecov, jo žmona ir devyni kiti buvo nuteisti. Kuznecovui buvo skirta mirties bausmė, bet vėliau pakeista 15 m. kalėjimo. Jis ir dabar yra Mordvių resp. stovykloje Nr. 10. Už šios knygos rankraščio išgabėtimą į užsienį keletas jo draugų vėliau taip pat uždaryti kalėjimui.

Knyga iškalbingai atskleidžia žveriską kasdienio Sovietų Sąjungos gyvenimo priespaudą, konstitucijoje ir žmogaus teisių deklaracijoje garantuotų laisvių laužymą, nežmoniškai žiaurų kalėjimo režimą. Mums įdomu, kad joje labai daug rašoma apie Sov. Sąjungos kalėjimuose ir prievartos stovyklose sutiktus lietuvius. Aprašoma, kad vežamas į Mordvių resp. Kuznecovas buvo kartu su ten vežamais lietuviais. Vienas jų aukštas, 50 m. Baniulis, kalina mas jau 13-tus metus, antras — plėšiasis Lietuvos kariuomenės kapitonas Leikus, 60 m., nubaus tas 15-kai metų už tai, kad gynė savo šalį.

Kuznecovas rašo: "Lietuviai apskritai laikosi tvirtai stovykloje. Lietviai iš prigimties prisiderinantieji ir nuolankūs. Lietuviai karo metu kovoję prieš vokiečius ir rusus, siekdami nepriklausomybės". Toliau pasakoja, kaip 1967 m. vienas lietuvis, nubaus tas 25 metams ir jau atkalėjęs 7 m., parašė malonės prašymą, bet tai nieko negelbėjo. Net ir savieji nuo jo nusigrėžė. Iš desperacijos jis nužygiavo į draudžiamą zoną ir prie sargybos bokšto neva bandė perlpti spygliuotą tvorą. Sargybiniui buvo labai lengva jį sulaikyti, bet jis tik paleido šūvius, jį mirtinai nušaudamas.

1958 m. pabėgo trys lietuviai kaliniai. Pabėgę sargybinių du bėgančius nušovė. Algis Petrosevičius sustojo ir iškėlė rankas. Komunistai sargybiniui du kartu ji

peršovė ir, manydami, kad jis jau naujai pasirodžiusi "Prison Diaries". Ją parašė slapta naktimis, vergų darbo stovyklose laikomas, Edward Kuznecov, kurio tėvas buvo rusas, motina žydė. Rankraštis slapta buvo išgabentas iš Rusijos ir pirmą išleistas rusiškai Paryžiuje, o dabar H. Spier išverstas išleido Stein and Day leidykla New York. Autorius yra vienas iš žydų grupės, kuri taikstėsi pagrobti lėktuvą, ištrūkti į užsienį ir vykti į Izraelį. Jie jautė, kad mažai tėra galimybių, bet sovietinė priespauda jiems taip buvo įgrįsusi, kad ryžosi rizikuoti, nors numatė, kad tas žygis greičiausia baigsis kalėjimu.

1970 m. E. Kuznecov, jo žmona ir devyni kiti buvo nuteisti. Kuznecovui buvo skirta mirties bausmė, bet vėliau pakeista 15 m. kalėjimo. Jis ir dabar yra Mordvių resp. stovykloje Nr. 10. Už šios knygos rankraščio išgabėtimą į užsienį keletas jo draugų vėliau taip pat uždaryti kalėjimui.

Knyga iškalbingai atskleidžia žveriską kasdienio Sovietų Sąjungos gyvenimo priespaudą, konstitucijoje ir žmogaus teisių deklaracijoje garantuotų laisvių laužymą, nežmoniškai žiaurų kalėjimo režimą. Mums įdomu, kad joje labai daug rašoma apie Sov. Sąjungos kalėjimuose ir prievartos stovyklose sutiktus lietuvius. Aprašoma, kad vežamas į Mordvių resp. Kuznecovas buvo kartu su ten vežamais lietuviais. Vienas jų aukštas, 50 m. Baniulis, kalina mas jau 13-tus metus, antras — plėšiasis Lietuvos kariuomenės kapitonas Leikus, 60 m., nubaus tas 15-kai metų už tai, kad gynė savo šalį.

Kuznecovas rašo: "Lietuviai apskritai laikosi tvirtai stovykloje. Lietviai iš prigimties prisiderinantieji ir nuolankūs. Lietuviai karo metu kovoję prieš vokiečius ir rusus, siekdami nepriklausomybės". Toliau pasakoja, kaip 1967 m. vienas lietuvis, nubaus tas 25 metams ir jau atkalėjęs 7 m., parašė malonės prašymą, bet tai nieko negelbėjo. Net ir savieji nuo jo nusigrėžė. Iš desperacijos jis nužygiavo į draudžiamą zoną ir prie sargybos bokšto neva bandė perlpti spygliuotą tvorą. Sargybiniui buvo labai lengva jį sulaikyti, bet jis tik paleido šūvius, jį mirtinai nušaudamas.

1958 m. pabėgo trys lietuviai kaliniai. Pabėgę sargybinių du bėgančius nušovė. Algis Petrosevičius sustojo ir iškėlė rankas. Komunistai sargybiniui du kartu ji

peršovė ir, manydami, kad jis jau naujai pasirodžiusi "Prison Diaries". Ją parašė slapta naktimis, vergų darbo stovyklose laikomas, Edward Kuznecov, kurio tėvas buvo rusas, motina žydė. Rankraštis slapta buvo išgabentas iš Rusijos ir pirmą išleistas rusiškai Paryžiuje, o dabar H. Spier išverstas išleido Stein and Day leidykla New York. Autorius yra vienas iš žydų grupės, kuri taikstėsi pagrobti lėktuvą, ištrūkti į užsienį ir vykti į Izraelį. Jie jautė, kad mažai tėra galimybių, bet sovietinė priespauda jiems taip buvo įgrįsusi, kad ryžosi rizikuoti, nors numatė, kad tas žygis greičiausia baigsis kalėjimu.

1970 m. E. Kuznecov, jo žmona ir devyni kiti buvo nuteisti. Kuznecovui buvo skirta mirties bausmė, bet vėliau pakeista 15 m. kalėjimo. Jis ir dabar yra Mordvių resp. stovykloje Nr. 10. Už šios knygos rankraščio išgabėtimą į užsienį keletas jo draugų vėliau taip pat uždaryti kalėjimui.

Knyga iškalbingai atskleidžia žveriską kasdienio Sovietų Sąjungos gyvenimo priespaudą, konstitucijoje ir žmogaus teisių deklaracijoje garantuotų laisvių laužymą, nežmoniškai žiaurų kalėjimo režimą. Mums įdomu, kad joje labai daug rašoma apie Sov. Sąjungos kalėjimuose ir prievartos stovyklose sutiktus lietuvius. Aprašoma, kad vežamas į Mordvių resp. Kuznecovas buvo kartu su ten vežamais lietuviais. Vienas jų aukštas, 50 m. Baniulis, kalina mas jau 13-tus metus, antras — plėšiasis Lietuvos kariuomenės kapitonas Leikus, 60 m., nubaus tas 15-kai metų už tai, kad gynė savo šalį.

Kuznecovas rašo: "Lietuviai apskritai laikosi tvirtai stovykloje. Lietviai iš prigimties prisiderinantieji ir nuolankūs. Lietuviai karo metu kovoję prieš vokiečius ir rusus, siekdami nepriklausomybės". Toliau pasakoja, kaip 1967 m. vienas lietuvis, nubaus tas 25 metams ir jau atkalėjęs 7 m., parašė malonės prašymą, bet tai nieko negelbėjo. Net ir savieji nuo jo nusigrėžė. Iš desperacijos jis nužygiavo į draudžiamą zoną ir prie sargybos bokšto neva bandė perlpti spygliuotą tvorą. Sargybiniui buvo labai lengva jį sulaikyti, bet jis tik paleido šūvius, jį mirtinai nušaudamas.

1958 m. pabėgo trys lietuviai kaliniai. Pabėgę sargybinių du bėgančius nušovė. Algis Petrosevičius sustojo ir iškėlė rankas. Komunistai sargybiniui du kartu ji

peršovė ir, manydami, kad jis jau naujai pasirodžiusi "Prison Diaries". Ją parašė slapta naktimis, vergų darbo stovyklose laikomas, Edward Kuznecov, kurio tėvas buvo rusas, motina žydė. Rankraštis slapta buvo išgabentas iš Rusijos ir pirmą išleistas rusiškai Paryžiuje, o dabar H. Spier išverstas išleido Stein and Day leidykla New York. Autorius yra vienas iš žydų grupės, kuri taikstėsi pagrobti lėktuvą, ištrūkti į užsienį ir vykti į Izraelį. Jie jautė, kad mažai tėra galimybių, bet sovietinė priespauda jiems taip buvo įgrįsusi, kad ryžosi rizikuoti, nors numatė, kad tas žygis greičiausia baigsis kalėjimu.

1970 m. E. Kuznecov, jo žmona ir devyni kiti buvo nuteisti. Kuznecovui buvo skirta mirties bausmė, bet vėliau pakeista 15 m. kalėjimo. Jis ir dabar yra Mordvių resp. stovykloje Nr. 10. Už šios knygos rankraščio išgabėtimą į užsienį keletas jo draugų vėliau taip pat uždaryti kalėjimui.

Knyga iškalbingai atskleidžia žveriską kasdienio Sovietų Sąjungos gyvenimo priespaudą, konstitucijoje ir žmogaus teisių deklaracijoje garantuotų laisvių laužymą, nežmoniškai žiaurų kalėjimo režimą. Mums įdomu, kad joje labai daug rašoma apie Sov. Sąjungos kalėjimuose ir prievartos stovyklose sutiktus lietuvius. Aprašoma, kad vežamas į Mordvių resp. Kuznecovas buvo kartu su ten vežamais lietuviais. Vienas jų auk

Jaunieji "Rūtelės" šokėjai pabaltiečių parodoje. Sėdi Rikardas Bendoraitis ir Danutė Silickaitė, stovi Lidija Vaicenkovaitė, Iritė Petraitytė ir Oswaldas Skema de Brito. Nuotr. A. Saulaičio

LKRŠ RĖMĖJŲ SUVAŽIAVIMO BELAUKIANT

1972 m. balandžio 8 d. Chicagoje buvo įsteigta Lietuvių Katalikų religinės šalpos rėmėjų organizacija, kurios pagrindinis tikslas — remti ir šelpiti persekiojamą Bažnyčią okupuotoje Lietuvoje, rinkti ir leisti dokumentinę medžiagą apie lietuvių kovas dėl tikėjimo, tautos laisvės ir informuoti visuomenę apie okupanto daromus žiaurumus.

Per trumpą laiką LKRŠ rėmėjai susiorganizavo į gražų vienetą, sudarydami Chicagoje vyriausią valdybą ir įkurdami JAV ir Kanadoje keliasdešimt skyrių, per kuriuos kaupia lėšas remdami tuos, kurie nebijo eiti į kalėjimus ir išlaikyti tautoje resistencinę dvysią. Šiai akcijai vadovauja kun. K. Kuzminskas. Laisvoj Lietuvoje buvo 1,450 kunigų, o dabar jų neliko nė pusės. Juos naikina okupantas ir laikas. Daugelis bažnyčių uždaryta arba naudojamos kitiems tikslams.

Visi supranta, kad okupuotoje Lietuvoje yra patirtoji pasaulio vienetą, sudarydami Chicagoje vyriausią valdybą ir įkurdami JAV ir Kanadoje keliasdešimt skyrių, per kuriuos kaupia lėšas remdami tuos, kurie nebijo eiti į kalėjimus ir išlaikyti tautoje resistencinę dvysią. Šiai akcijai vadovauja kun. K. Kuzminskas. Laisvoj Lietuvoje buvo 1,450 kunigų, o dabar jų neliko nė pusės. Juos naikina okupantas ir laikas. Daugelis bažnyčių uždaryta arba naudojamos kitiems tikslams.

Gyvendami detentų nuotakose mes esame nebejaunūs, kas darosi už geležinės uždangos, o "LKB Kronikas" pavarė lengva širdimi vėl padedame į lentyną, dažnai net nesusipažinę su šurpulių nukrenčiančiu jų turiniu. Bet daugumas "LKB Kronikomis" didžiuojasi, nes Sovietų Rusijoj kita panašų dokumentų sunku rasti. Nežinomas keliais jos atklysta pas mus labai kuklios išvaizdos tik 35-40 masinėse rašytų puslapių, bet aiškiai skelbiančių, kad okupuotoje Lietuvoje nėra laisvės, c Helsinkio konferencijoje laisvė dar kartą parduota.

LKRŠ rėmėjai pasiryžę testui neatlaidžią kovą, nepaisydami tariamo atlydžio su tironišku režimu, organizuojant materialinę paramą tikinčiųjų ir persekiojamųjų naudai, laikant Helsinkio susitarimus apgaulės aktu. Vilniaus "Tiesoje" rašoma, kad su tikinčiais reikia elgtis "jautriai", nesilpinant kovos, nes užsienyje gyvenantieji tautos "atplaišos" jau mėgina sąžinės laisvę pateisinti Helsinkio susitarimų dokumentu.

Komunistinė Rusija laimėjusi moralinę persvarą, kurią savo parašais patvirtino aukščiausio laisvojo pasaulio pareigūnai, dar labiau spaus dokumentinio leidinio — "LKB Kronikų" pasirodymą. "Kronikos" septyni numeriai buvo išleisti ypač parėmus preli J. Karaliui. O lėšos už

išplatintą LKB kronikų knygą naudojamos tik tolimesniam jų leidimui. Dabar atiduota spausdinti antroji dalis, kurioje bus paskutiniai numeriai. Pabrangus spaudos darbas vėl susiduriama su lėšų klausimu, nes išleidimas atseis netoli 7000 dol. LKRŠ rėmėjai ieško mcekentų padėti išleisti mūsų tautos martirilogijos rinkinį.

LKRŠ rėmėjai yra numatę "LKB Kronikas" išvesti į svetimas kalbas. Portugalų kalba

Philadelphia, Pa.

SOLISTŲ G. UGIANSKIENĖS IR P. TUTINO KONCERTAS

Vasaros karščiams pasibaigus ir mokykloms pradėjus darbą, vėl pradėdame rinktis į sales įvairiems rengimams bei pobūviams. Pirmas toks plataus masto kultūrinis rengimas — solistų koncertas yra rengiamas A.L.T.S.-gos, Philadelphiajos skyr. spalio 4 d. 7 v.v. Lietuvių Namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Phila, Pa. Šis koncertas yra skirtas šventei atžymėti. Tėbūnie mums visiems lietuviams ši Tautos šventė vienybės ir brolybės simboliu. Bus gera proga esantiems toli nuo tėvynės vėl vieniems drauge susirinkti ir pabendrauti.

Rengėjai, ruošdami savo tradicinius pirmuosius rudeninius koncertus bei rengimus, paprastai kviesdavo mūsų žinomus menininkus bei vaidintojų trupes. Šiais metais, norėdami daugiau sujudinti ir patraukti mūsų jaunimą, nutarė kviesiti jaunesnės kartos menininkus. Rengėjai pakvietė solistas G. Ugianskienę ir P. Tutiną. Pirmoji dainavimo mokslo pradėjo ir baigė Chicago konservatorijoje. Per trumpą laiką spejo jau apvažinėti nemažą lietuvių kolonijų, visur palikdama ilgai neužmirštamą įspūdį. Ši dideliu pasisekimu dainavo su "Perkūno" choru New York, minint jo 10 metų veiklos sukaktį. Dažnai savo gražių balsu pajavirina ir lietuvių rengimus Chicagoje, neskaitant jau Amerikos Valstybių rytinio pakraščio. Šiuo metu solistė G. Ugianskienė, nors ir baigusi konservatoriją, vis dar tobulinasi ir dirba toliau su buv. Lietuvos operos soliste p. J. Augaityte.

Vyriška lyt ši kartą atstovaus iš New Yorko jaunas solistas, bosas Petras Tutinas, nauja mūsų kylanči žvaigždė. Nuo 1972 m. dainuoja su "Perkūno" chorą, gį gavęs dvi stipendijas toliau mokosi ir tobulinasi dainos mene pas žinomą ukrainietį dainininką Piotr Konuch, New Yorke.

Rengėjai kviečia visus Philadelphiajos bei apylinkių lietuvius minėtam koncerte dalyvauti. Tenelieka nei vieno namuose

jau išleista. Leidinį paruošė kun. Pr. Gavėnas su kun. A. Saulaičiu, medžiagą imdami iš "LKB Kronikų" ir LB-nės leidinio. Į vokiečių kalbą verčia prof. A. Boiter, radijo Free Europe dokumentacijos direktorius, padedant rašytojui A. Landsbergiui. Italų kalbon 10 pirmųjų kronikų yra išvertę prel. V. Mincevičius. Į anglų kalbą 9 LKB kronikas išvertė kun. K. Pugevičius, išleido atskirais sąsiuviniais Kunigų vienybė. Ispanų kalbon vertimas įpusėtas, Tokiu būdu "LKB Kronikoms" atveriamas naujas istorinis lapas, iš kurio svetimačiai supras pavergtą žmogaus gyvenimą. "LKB Kronikos" platybėse, anot A. Solženycyno, vyksta lietuviškas "Gulag Archipelago", nesuderinamas su civilizuoto žmogaus gyvenimu.

Užskatas didelis ratas, kuris dėl lėšų stokos sukasi labai lėtai. Jį sparčiau pasukti galėtų mūsų sutartinė veikla, kuri išvystytų didelę moralinę ir materialinę jėgą kovoję dėl Lietuvos laisvės. Todėl laukia LKRŠ rėmėjai, šaukdamai visuotinį suvažiavimą lapkričio 29-30 d. Chicagoje.

LKRŠ rėmėjų suvažiavimas supuola su padėkos diena, o okupuotoje Lietuvoje siemetinis derlius yra labai menkas. Turint galvoje Helsinkio susitarimus, pavergtieji priklauso išimtinai jau nuo sovietinės imperijos režimo, t. y. nuo jos vidaus reikalų. P. Indreika

MŪSŲ KOLONIJOSE

spalio 4 d. ir visi keliai teveda į Lietuvį namus. Visi parengiamieji darbai jau atlikti ir atsiklausieji nebus apvilti. Be to tikimasi, kad į minėtą koncertą — parengiamą atvyks ne tikai vyresnioji karta, bet ir nemažai matysis ir jaunesnės kartos atstovų.

Koncertui pasibaigus, grojant geram orkestrui, šokiai, veiks turtingas bufetas. V.M.

Cambridge, Mass.

MERAS DEKOJA LIETUVIAMS

Cambridge miesto meras J. Sullivan atsiuntė lietuviams plaketę su išgravuotu įrašu: "Dėkojame už dalyvavimą tautų parade, kuri įvyko liepos 4 dieną". Tai padėka už darnų bendradarbiavimą, ruošiant bicentiniann parengimus, kurių iš viso buvo 4, neskaitant tarptautinės mugės. Dirbusiems atstovams buvo surašyta vakarieni rotušės salėje, kuri buvusi išpušta dalįvavusių tautų insignijomis. Lietuvos vietą puošė mūsų nepriklausomos tėvynės trispalvė ir pieštas Vytauto Didžiojo herbas. Šalia lietuvių buvo ir Graikijos insignijos. Lietuvių komiteto garbės pirm. kunigas S. Saulėnas stovėjo prie mūsų trispalvės. Mes atstovavome pavergtą Lietuvą taip, kaip ir lenkai atstovavo pavergtą Len-

kiją. Airiai, italai, anglai, žydai, graikai, negrai, kurie mūsų liūdno likimo nepergyveno, gal ir nesuprato mūsų jausmų. Cambridge, Mass., biblioteka, kur tie minėjimai vyko, turi mūsų įvykių medžiagą: mūsų programas, puosmenas — Mindaugo portretą, kaip "auksinis" Lietuvos amžius, Vytauto Didžiojo portretą ir mūsų žemėlapius. Visa toji medžiaga liks Cambridge bibliotekoje, kartu su mūsų trispalve, liudyti, kad čia gyventa lietuvių iš laisvos Lietuvos.

Iškilmingai papuoštoje salėje kalbėjo pirmosios Cambridge bažnyčios klebonas, dėkodamas mero įstaigai už dėmesį ir pagalbą. Kiekvienos tautybės atstovas tarė žodį. Lietuvių vardu kalbėjo kun. S. Saulėnas, Nekalto Prasidėjimo Lietuvių parapijos klebonas. Kadangi jis buvo tik ką grįžęs iš Romos, kalbėjo kiek ilgiau. Pirmąs Lietuvos išmintą padėti, jos kruviną okupaciją, kurią įvykdė komunistinė Rusija, jis davė faktų, kiek lietuvių iškentėjo ir dabar kenčia. Jo kalba susilaukė ilgiausių plojimų.

Baigusį oficialią dalį palydėjo mero padėka visoms dalyviams, o po to buvo vaišės. Vaišių metu šnekučiuota ir prisiminta paskutiniai įvykiai.

Elena Vasyliūnienė

Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos

STASIO YLOS

VARDAI IR VEIDAI

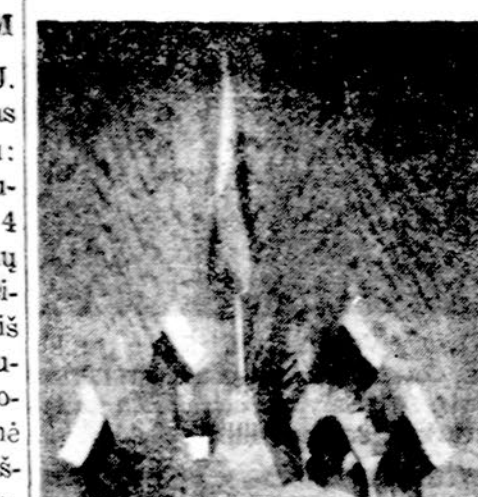
MŪSŲ KULTŪROS ISTORIJOJE.

Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardu rodykle, papuošta Telefoto Valiaus aplanku, 345 psl., kainuoja 6 dol.

Lietuviškos Knygos klubo leidiny, gaunamas Drauge ir pas platinuojus.

DOVANOS

IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažįstamiems visokioms progoms.

J. Budrys atvežė gražiai papuoštą lietuviškų lėlių, J. Vizgirda ir L. Montimas atsiuntė rankdarbių, Z. Dapkinė — paliko rinkinį keramikos darbų. Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629.

PUIKI DOVANA AVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato įristas kietas viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir peršuntimui: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraus nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Gera prekė didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, dolierių, cerifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. TELEF. — WA 5-2787.

M.A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI. GIMINIŲ IŠKVIETIMAI. Pildomi PILIETIŠKES PRASŲMAI ir kitoki blaizai

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir šikningai ir garantuoju.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda (an 36 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams Ka. Seštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. n. 18 WEVD Stoties New York (1339 KIL. AM ir 379 mof FM)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas

Mountainide, N. J. 07092

Tel. 232-5565 (nude 201)

Kviečiame taip pat klausytis

Lietuviškų kultūrinio Valandų anglių kalba. 18 Seton Hall Universitete

radio stoties (New Jersey WSOB

(495 mof FM) Pirmad. 7-30-30

v (Vadovauja prof. J. Stukas)

CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELES EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737; 254-3320

V. Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos

Radijai

Stereo ir oro vėsintuvai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA

Taisau senus ir įdėdus naujus pečius. Pigiai įvalan taipai atlyvius ir perdirbiu dėl dujų, ledų vandens šiltnamų. Kreiptis —

A. BANY — 447-8306

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdėdus naujus pečius. Pigiai įvalan taipai atlyvius ir perdirbiu dėl dujų, ledų vandens šiltnamų. Kreiptis —

A. BANY — 447-8306

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstų

823 West 24th Place

Tel. — FBentier 6-1862

REAL ESTATE

5 1/2 kamb. Ranch-type mūras prie 74 ir Campbell. 3 miegamieji, 8 rūbinės, kilimai, įrengtas rūsys, centralinė gazo šiluma ir oro vėsinimas. cyclone tvora. 35 p. skypas. Duokit pasiūlymą, Skambinti 434-4129

Palos Hills. Excel. income property. Modern 2-flat brick bldg. with 3 licensed boarding kennel business and buildings. Owner. \$67,000. — 430-1733

Palos Hills. Corner lot 101'x217'. Improved. By owner. Tel. — 430-1733

3 bedrm. ranch. Finished basement, enclosed patio, built-in oven and range, 2 car garage with automatic opener. Floored attic. Vic. 68th and Pulaski. Call for appt. LU 2-7643.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas —

Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

SIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St. 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

135th & Archer Ave. — 257-2967

Prieš Mokslo Metus

7 kamb. mūro rezidencija, 2 vonios, air conditioning karpetai, gražūs beismantas, 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke, \$29,750.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji apšildymo sistemos, air conditioning, karpetai. Įrengtas beismantas. Per mėnesį gautame vieng butu. Arti parko \$35,700.

Gražus Georgian 5 kamb. 40 p. lotas, 2 auto garažas. Jau turime raktą. Arti ofiso. \$18,250.

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras, 2 auto garažas. Marquette Parke, \$23,900.

6 kamb. mūro namas, 2 auto garažas. Beveik prie Marquette Pk. bažnyčios. Jan laisvas. \$21,000.

8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūsų \$71,700.

Linkus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismanto gražumėlis. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedzie — Nabisco. \$37,650.

1 1/2 aukšto. 18 metų mūras. 2 butai, 2 auto garažas. Arti mūsų Liga verčia atiduoti už \$33,500.

2 aukšto mūras. Pulkas 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. suosem beismanto. Naujas gazo šildymas. Garas. Arti mūsų. \$26,500.

Platus ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School. \$6,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

Atdaras apžiūrėjimui sekmd. nuo 12 iki 5 val.

8551 S. Mainfield Ave.

Burbank, Illinois

Cape Cod. 3 miegamieji, 1 1/2 vonios, įrengtas sklepas, 2 maš. garažas, didelis aptvertas kiemas. Kaina — \$37,500. Tel. 424-7441

ISIGYKITE DABAR

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTŲ

LIJ aprašoma dr. J. Vaisnoros MHC, knygoje:

"Marijos garbinimas

Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėi jdomių vietovių aprašymą ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besilimančiam Lietuvos istoriją ar vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik \$3.00. Galima įsigyti "Drauge".

REAL ESTATE

Mes turime keletą namų pardavimui

MICHIANA SHORES

LONG BEACH IR DUNELAND

Įvairių stilių ir kainų. Ką kurie artiau prie ežero, kiti toliau. Daugelis lietuvių yra pirkę namus šioj apylinkėse, kas įrodo, kad tai yra geras investavimas.

KILNIOS ASMENYBĖS NETEKUS

Kun. Kaz. Jursėno mirties metinių proga

Kilniosios mūsų tautos asmenybės yra geriau suprantamos, kai jos nutolsta nuo mūsų į amžinybę. Viena tokių mums brangių asmenybių buvo a. a. kun. Kazimieras Jursėnas. Jau 1971 metais jis buvo palietas paralyžiaus, pasitraukė iš parapijos darbo ir gyveno pas savo seseris Grasilą ir Emilę Jursėnaites ir sūnėną Matkevičių, kurie jį nuosirdžiai globojo iki jo mirties. Mirė 1974 m. rugsėjo 16 dieną.

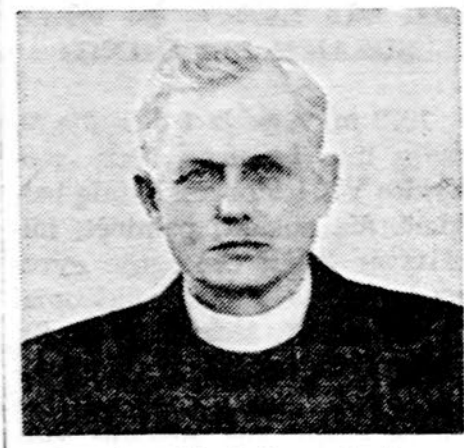
Kun. Kazimieras Jursėnas buvo gimęs 1886 m. švenčionių apskrityje. Po dešimties metų jų šeima persikėlė į Latviją, todėl gimnaziją jis lankė Daugpilyje, o vėliau įstojo į Petrapilio kunigų seminariją, kurią baigė 1909 m. Kunigų įšventintas 1910 metais.

Pirmuosius kunigystės metus jis praleido Naugarduke kaip vikaras ir kapelionas. 1911 m. kun. Jursėnas buvo paskirtas klebonu į Babinavičių parapiją. Ten ėjo didelę parapijiečių kovą dėl lietuvių ir lenkų kalbos bažnyčioje. Babinavičių par. apylinkėse gyveno nemažai sulenkėjusių lietuvių ir nemažai lenkų kilmės dvarininkų, kurie namuose kalbėjo tik lenkškai. Kun. Jursėnas taktiškai visus globojo ir varfėjo abi kalbas, kur ir kada aplinkybės reikalavo. Savo apdairumu ir taktiška veikla jis įsigijo gilią pagarbą ir meilę parapijiečių tarpe. Lietuviybė jam rūpėjo. Visiems apsimus, kun. Jursėnas lankė kiekvieną lietuvių šeimą, juos būrė į parapijos veiklą ir darbus, kūrė lietuviams mokyklą ir bendrabučius, kur tik buvo lietuvių kolonijos. Jo veiklos dėka vis daugiau šeimų ir jaunuolių vartojo lietuvių kalbą, didėjo lietuviškas susipratimas.

Jo veikla ir įtaka žmonėse nepatiko Rusijos komunistinei valdžiai, kuri visa tai stebėjo ir pyko. 1926 m. kovo mėnesį, po sekmadienio Mišių, atėjo trys pareigūnai ir kun. Jursėną areštavo, tuoj išvežė į Vitebsko kalėjimą. Taip jį atskyrė nuo senos jo motinos ir abiejų seserų, kurios pateko į didelį skurdą ir baimę. Tų pačių metų birželio mėnesį kun. Jursėnas buvo nutestas ir išvežtas į Solovkų prievartos darbų stovyklą, kur darbo ir gyvenimo sąlygos buvo žiaurios.

Be fizinės kančios, vergo darbo, alkio ir šalčio, buvo dar dvasinė kančia — kalėti kartu su kriminalistais, vagimis ir nužmogėjusiais asmenimis. Atrodė, kad nėra jokios vilties išlikti gyviems, o tik laukti pamažu atslenkiančios mirties.

Po trejų bausių metų Solovkų stovykloje, 1929 m. birželio mėnesį kun. Jursėnas buvo išvežtas kaip kalnys į Sibirą. Ten išbuvo iki 1933 m. spalio mėnesio, kada grįžo į Lietuvą su vyskupu Teofilu Matulioniu ir kitais

A. a. kun. Kazimieras Jursėnas

kunigais, Lietuvos valdžiai iškeitus į komunistų agentus. Tai buvo jiems visiems lyg nelauktas stebuklas.

Kaune buvo rasta, kad kun. Jursėnas jau sirgo atvira džiova. Buvo išsiųstas į Aukštosios Panemunės Raudonojo Kryžiaus ligoninę ir dvejus metus gydėsi. Po to buvo paskirtas į Antakleptės Žemės ūkio mokyklą kapelionu, kur sėkmingai dirbo iki 1940 m. Rusams okupavus Lietuvą ir uždraudus religijos dėstymą, jis dirbo Žiobiškio parapijoje iki pasitraukimo į Vokietiją 1944 m. Vokietijoje gyveno Blombergo lietuvių stovykloje ir ėjo klebono, gimnazijos kapeliono pareigas.

Į Ameriką kun. Jursėnas atvyko 1949 m. ir apsigyveno Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoje Chicagoje. Čia dirbo parapijos darbe iki 1971 metų, kada jį ištiko širdies smūgis ir dalinis paralyžius. Mirė 1974 m. rugsėjo 16 d. ir palaidotas rugsėjo 20 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Kunigo pareigos buvo lyg natūraliai suaugusios su kun. Jursėno asmenybe. Rusijoje ir Lietuvoje jis buvo visada uoliai pareižingas ir sumanus. Nors jo sveikata buvo palaužta ir metų našta jį slėgė, bet jis uoliai paruošdavo savo kalbas, turinčius sakė pamokslus, gražiai giedojo ir nuosirdžiai teikė patarimus.

KALINIO DIENORASTIS

(Atkelta iš 3 pusl.)

Jeigu jie pasmerks ką buvo darę, ir parodys pagarbos ženklus užkariautojams. Bet ne vienas iš jų to nedaro, išskyrus Bagdoną ir Šlimą, kurie padavė malonės prašymus". Tačiau Bagdonas buvo vis tiek enkavedistų apgautas, o Šlimui sumažinta bausmė iki 15 m.

Kuznecovas liudija, kad komunistų kalėjimai labai žiaurūs. Per 6 mėn. jis pats nustojo artį 35 svarų. Kalėjime jis buvo žiauriai mušamas, kalinį stengiamasi paversti moraliniu ir dvasiniu nuliu. Būna atsitikimų, kad iškalėjus 20 m. vėl teisiama ir net sušaudomas. Baisių kankinimų išvarginti žmonės palūžta psichiškai, išprotėja. Kai kurie desperatiško keršto pagauti ištaturoja savo veiduose sūkius, kaip Šalin komunistų partijos centro komitetas, Esu komunistų partijos vergas, Duokite duonos ir laisvės, Šalin žudikai diktatoriai, Šalin Sovietų Buchenwaldas. Kai kurie už tokių sūkių kaktose buvo sušaudyti.

Kiti kaliniai, protestuodami prieš nepakeliamas kančias ir laukdami greitesnės mirties, praryja šaškių ritulėlius, domino, adatas, stiklo gabalus, vinių, kad mirčių arba patektų į ligoninę ir ten gautų kiek geresnį maistą, patirtų žmoniškumą priežiūrą. Pats Kuznecovas buvo paskelbęs bado streiką ir išliko gyvas prievarta maitinamas. Ir vis tiek liko nepalaužtas. Jis komunistams kartoja Unamuno žūki: "Jūs galite mane užmušti, bet negalite mane įtikinti".

LAIŠKAI "DRAUGUI"

ESU DĖKINGAS
RED. BR. KVIKLIUI

Esu dėkingas red. Br. Kvikliui už š. m. "Draugo" Nr. 215 paskelbtą vedamąjį "Ar galima lietuviybė be lietuvių kalbos". Vedamasis pagrįdė lietuvių senąją Pennsylvanijos angliakasių Lietuvą. Malonu, kad neilga laiką ten pabuvojęs pastabas laikraštinkas tikrai gyvai ir taikliai pajuto tenyksių lietuvių pulsą ir pasiūlė receptus jiems padėti. Kas liečia tenyksių lietuvių dosnumą, noriu vedamąjį papildyti paskutiniiais duomenimis: kun. A. Kezio ir Vl. Būteno parašytos ir jau renkomos knygos "Pennsylvanijos angliakasių Lietuva" išleidimui tenyksių lietuvių aukų suma jau pasiekė beveik 10,000 dol. "Draugo" kultūriniam priede skelbiau straipsnį apie istorinės JAV lietuviams vietovės — senųjų Plymoutho Sv. Kazimiero liet. kapinių, kur išsiųdžio lietuvių ir kunigo Aleksandro Burbos palaikai, pagrindinį pertvarkymą. Tai buvo atlikta praėjusį rudenį ir kapinių monumentalus pertvarkymas bei kun. A. Burbos antkapinio paminklo atnaujinimas Plymoutho - Lynwoodo liet. parapijai atsiėjo 25,000 dol. Ir jdomu, kad šiuos pinigų sudėjo ar baigia sudėti daugiausia bedarbiai ar pensininkai angliakasiai, antros, trečios ir ketvirtos JAV lietuvių kartos atstovai.

Prieš kelias savaites šiltą ir mus jaunimui. Jo praktiškas protas ir plati gyvenimo patirtis darė jį visiems jdomų ir patrauklų. Jursėną labai vertino ateitininkai, kuriems jis švietė kaip dvasios tėvas. Kun. Jursėnas tvirtai gynė savo nuomonę, ar tai kam patiko ar nepatiko. Būdamas vyresnio amžiaus ir plačios patirties kunigas, ne visada buvo tinkamai supratas, bet kaip kilnus kunigas visuomet tinkamai ėjo savo pareigas. Būdamas kalnys Solovkuose ar Sibire jis daug permėgė dvasinių ir fizinį kančių, bet klausiamas atlaidžiai pasakydavo: "Ką aš iškentėjau, iškentėjo ir kiti, tebūna tai pamiršta, ką skundas čia padės". Mokėjimas atleisti net ir priešams daro jį dvasios vyrą ir didvyrį.

Prieš kelias savaites šiltą ir

mus jaunimui. Jo praktiškas protas ir plati gyvenimo patirtis darė jį visiems jdomų ir patrauklų. Jursėną labai vertino ateitininkai, kuriems jis švietė kaip dvasios tėvas. Kun. Jursėnas tvirtai gynė savo nuomonę, ar tai kam patiko ar nepatiko. Būdamas vyresnio amžiaus ir plačios patirties kunigas, ne visada buvo tinkamai supratas, bet kaip kilnus kunigas visuomet tinkamai ėjo savo pareigas. Būdamas kalnys Solovkuose ar Sibire jis daug permėgė dvasinių ir fizinį kančių, bet klausiamas atlaidžiai pasakydavo: "Ką aš iškentėjau, iškentėjo ir kiti, tebūna tai pamiršta, ką skundas čia padės". Mokėjimas atleisti net ir priešams daro jį dvasios vyrą ir didvyrį.

Greit matysime paminklą ant jo kapo, kurį pastatys jo seserys ir sūnėnas. Paminklas primins, kad a. a. kun. K. Jursėnas buvo pagarbos verta asmenybė, daug mlylęs ir vargęs dėl Bažnyčios ir tėvynės gerovės.

Kun. F. Kireilis

A. + A. Dr. MARIJAI MIKAILIENEI
mirus,
nuosirdžiai užjaučiame jos vyrą inž. J.
Mikailą, šeimą ir gimines.

Stasė ir Jurgis Gimbutai

ŠVENTOS MIŠIOS LIETUVIŠKAI

Visos nekeičiamos šv. Mišių dalys yra atspausdintos vienoj labai gražiai išleisto knygelėje. Šio šia knygelė kiekvienas gali labai lengvai sekti naująsias šv. Mišias.

Kai kunigas ar lektorius atskaito kintamąsias dalis, Jūs šioj knygelėje galite sekti visas nekeičiamąsias šv. Mišių dalis. Tekstas stambiomis raidėmis.

Taip pat rasite rinkinį dažniausiai giedamų šv. Mišių metagiesmių. Tai labai naudinga knygelė.

Užsisakykite šį šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Užsisakykite šį naują šv. Mišių vadovą lietuvių kalba.

Kaina 50 centų. 10% nuolaida, perkant 50 kopijų; 25% nuolaida, perkant daugiau kaip 50.

Rašykite šiuo adresu:

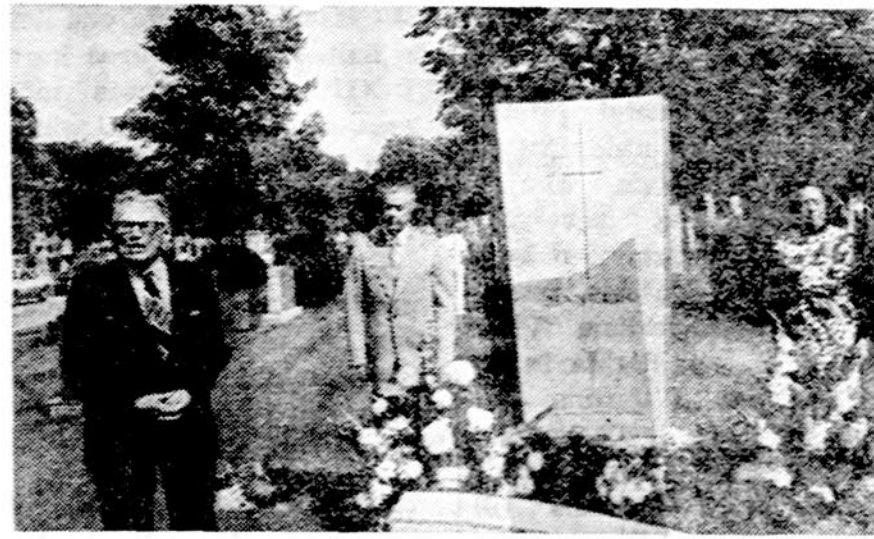
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

idomų reportažą apie Pennsylvanijos lietuvių, paruoštą New Yorko liet. "Laisvės žiburio" radijo programos vadovo R. Kezio, perdavė "Margarito" radijas Chicagoje. Kad ir labai entuziastinguose R. Kezio komentaruose pastebėjau ir klaidų. Viena, kad tenyksičiai lietuviai ne-sidomi politiniu gyvenimu, kiek tai liečia pagalbą okup. Lietuvai ir atskiriems lietuviams; antra, kad jie mažai domisi lietuviškais radijo valandėlėmis. Pilnam atsakymui reikėtų daug vietos, tai dalinai išrėkės ir mūsų knygoje. Man ten praleidus 5 savaites labai gerai žinoma, su kokių entuziazmu Pennsylvanijos lietuviai dalyvavo lapkričio 17 d. žygy į Jungtines Tautas New Yorke. Man taip pat žinoma, kiek jie surinko paraišų po petijomis S. Kudirskai išleisti, kad rezolucija dėl S. Kudirkos išlaisvinimo priimtų net visos Pennsylvanijos katalikų karo veteranų suvažiavimas. Pats savo akimis mačiau šimtus iškarpų iš amerikiečių laikraščių, kur rašoma apie sunkią Lietuvos padėtį rusų okupacijoje.

Radijo veikla, ypač Wilkes Barre ir jos apylinkėse, buvo labai gyva iki didžiojo potvniio 1972 m. vasarą. Ten lietuviškos

radijo valandėlės skambėdavo kiekvieną savaitę ir jų įrašai yra muz. V. Romano archyvuose Wilkes Barre, Shenandoah ir apylinkių lietuviams ilgą laiką radijo programas paruošdavo kun. J. Neverauskas, kun. J. Ceponis ir kt. Tų valandėlių įrašai tebėra kun. J. Neverausko archyve. Mes nemaža jų išklau-sėm su kun. A. Keziu, E. Bradūnaite ir kitais. Dabar Pennsylvanijos lietuviams specialios radijo programos nuskamba iš didžiosios Pottsville's amerikiečių radijo stoties du kartus metuose: per Lietuvos nepriklausomybės šventę ir per Pennsylvanijos lietuvių dieną. Jos trunka visą valandą, būna labai patriotiškos, nors apie Lietuvą daugiausia kalbama angliškai. Bet nuskamba daug gražių lietuviškų dainų ir muzikos. 1973 m. važiuodami iš Shenandoah į 59-tąją Pennsylvanijos lietuvių dieną, mes su dideliu malonumu automobilių klausėmės sol. A. Brazio lietuviškų dainų, transliuojamų iš Pottsville's amerikiečių galingos radijo stoties.

Suprantu, kad R. Keziui, tik vieną savaitę ten praleidus, sunku buvo visa tai sužinoti. Tik, kad ateinančiose programose jis ir tai įterps. Vl. Ramojus

Ag. A. Eivienė ir Agromų sąjungos pirm. agr. B. Gaizauskas padeda vainiką ant a. a. prof. V. Manelio kapo. Kalbą sakė prof. B. Vitkus. Nuotr. A. Šeštoiko

Teis. ANTANAS LAUCEVIČIUS

Gyveno 3339 West 64th Street, Chicago, Illinois.

Mirė rugsėjo 19 d., 1975 m., 12:00 val. dieną, sulaukęs 83 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kelmės mieste. Amerikoje išgyveno 24 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Aleksandra Čipkienė su šeima, gyv. Baltimore, Maryland, brolio dukters: Liucija Petrikonienė su šeima, Gražina Stankūnienė su šeima, brolienė Elzbieta Laucienė, sesers dukte Juzė Janušienė su vyru Juozu, gyv. Kanadoje; Lietuvoje: žmona Kazimiera, sesuo Elena Gurskienė su šeima, brolio sūnus Kvirinas Laucevičius su šeima, sesers sūnus Vytautas Urbonavičius su šeima ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street. Laidotuvis įvyks antradienį, rugsėjo 23 d. iš koplyčios 10:00 val. ryto bus nulydėtas į lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisėse.

Nuliūdę: žmona, dukte, sesuo ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

A. + A. LORRAINE SAMOLIS

Gyveno 2622 W. 42nd Street.

Mirė rugsėjo 19 d., 1975, 8:30 val. vak., sulaukus 46 metų amžiaus. Gimė Cicero, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime motina Marcijona, sesuo Irene Ditchman, švogeriai John, brolis Alfonso, brolienė Nancy, sesers vaikai Joan Walthers, Colette Warner, John Anthony Ditchman ir Donald Ditchman, brolio vaikai Toni ir Dennis Samoliai, pusseserė Jadvyga Tamosevičius su vyru Juozu, kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz kopl., 2424 West 69 St. Laidotuvis įvyks antradienį, rugsėjo 23 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisėse.

Nuliūdę: Motina, sesuo, brolis ir kiti gimines.

Laid. dir. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

DRAUGAS, pirmadienis, 1975 m. rugsėjo mėn. 22 d.

5

— Broone mieste, Australijoje, buvo įšventintas pirmasis katalikų kunigas Patrick Dadsen, kilęs iš vietinės australų Yaroo genties. Naujasis kuni-

gas priklauso švenčiausios Jėzaus Širdies vienuolijai ir misijų darbą dirbs savo genties žmonių tarpe.

ANNA WEZALIS

PATELIONAITE

Gyveno 7248 South Troy Street, Chicago, Illinois. Anksčiau daugeli metų gyveno Orient, Illinois.

Mirė rugsėjo 19 d., 1975 m., 6:15 val. ryte, sulaukus 82 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 73 metus.

Velionė buvo našlė a. a. M. Wezalis.

Pasiliko dideliame nuliūdime 4 sūnūs: John, Charles, Michael ir Edward, marčios ir 9 anūkai, 9 proanūkai, ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Priklausė: S.L.A. 260 kuopai, Sakų apskr. klubui, Zemačių klubui, Našių ir Našlių klubui, Upytės klubui, Brighton Park Moterų klubui, Roseland Moterų klubui ir Zagarės klubui.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave. Antradienį, rugsėjo 23 d. koplyčioje 10:00 val. ryto bus atlaikytos apeigos ir velionė bus išlydėta į Detroit, Michigan, kur trečiadienį, rugsėjo 24 d., po gedulingų pamaldų bus palaidota Mt. Olivet kapinėse Detroito.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvisėse.

Nuliūdę: Sūnūs, marčios, anūkai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Mažeika-Evans — Telef. RE 7-8600.

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St.

Tel. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

JOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYs MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIRginia 7-6672

424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

APYLINKINIS MUS

× Kun. Eduardas Abramaitis, buvęs Sv. Kryžiaus par. klebonas, dabar nuolat gyvenęs Floridoje, yra atvykęs kuriam laikui į Chicago. Iš čia rengiasi su maldininkų grupe vykti į Romą atšvęsti šventuosius metus ir tada vėl grįš į Floridą.

× Antanas ir Elzbieta Bakaičiai, gyv. Australijoje, atvažiuo į JAV aplankyti savo giminių ir draugų. Chicagoje yra apsisistoję pas savo pussešerį St. Grikienę, 7132 S. Mozart. A. Bakaitis mokytojas Pasvalio gimnazijoje, buvo Vilniaus I gimnazijos inspektorius, Vokietijoje suorganizavo Tuebingeno - Pfullingeno lietuvių gimnaziją ir buvo jos direktorium. Yra ateitininkų ir skautų veikėjas. Australijoje pasižymėjęs veikla Lietuvių Katalikų federacijoje (1962 m. buvo pirmininkas). E. Bakaitienė yra ekonomistė, Lietuvoje dirbusi banke, veikli ateitininkė.

× Irena Sventickaitė, žinoma Detroito skautų darbuotoja, pereitą savaitgalį buvo atvykusi į Chicago. Sustojo Lemonte pas savo senelius Andrių ir Elena Laukaičius. Lankė pažįstamus. Aplankiusi "Draugą", išgijo lietuviški knygų, dėmėsi laikraščio paruošimo darbu. Siandien ji grįžta atgal į Detroitą, kur vienoje ligoninėje dirba kaip reg. sesuo.

× Švč. M. Marijos Gimimo mokyklos motinų klubas ruošia naminį kepsnį išpardavimui šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 27 ir 28 d. d., mokyklos salėje Marquette Parke.

× Rašyt. Vincas Ramonas, poetas Adomas Jasas, rašyt. Stasys Džugas, jaunimo atstovai — Rima Janulevičiūtė, Ped. Lit. instituto lietuvių lit. asistentė, ir Rimas Cernius, Chicago aukšt. lit. mokyklos lietuvių k. ir literatūros mokytojas sudaro LB švietimo tarybos paskelbtą jaunimo literatūros konkurso vertinimo komisiją.

× Juozas Bartkus, "Palangos" restorano savininkas, užsiimantis prenumerata įteikė spaudos reikalams 25 dol. auką. Jadvygą ir Juozą Bartkus skelbiamame "Draugo" Garbės prenumeratoriai, ir tariame nuosirdų ačiū.

× "Litanicos" sporto klubas, minėdamas savo 25 metų sukaktį, išleido specialų leidinį "Chicago lietuvių futbolo klubo Litanica 25 metų veiklos apžvalga 1951 — 1976". Šių 72 puslapių knygą gražiai sutvarkė ir redagavo Jonas Juška. Pateikta plati klubo darbų apžvalga. Atspausdinta daugybė nuotraukų iš klubo gyvenimo. Spaudos darbus atliko "Draugo" spaustuvi. Sukakties proga ruošiamas jubiliejinis banketas, kuris įvyks spalio 11 d. 7 val. vak. Liet. tautiniuose namuose.

× Dail. Bronius Subačius, 3125 W. 71 st., savo aliejaus darbų parodą išstatys Scottsdale Branch bibliotekos patalpose, 4101 W. 79 st. Tai dailininko pirmoji paroda. B. Subačius yra menų studijavęs Lietuvoje ir Vokietijoje. Į Ameriką atvyko 1956 m.

× Vydūno Jaunimo Fondo kalėdinių atviručių konkurso terminas pratęsiamas iki rugsėjo 30 dienos. Piešiniai gali būti vienos, dviejų arba trijų spalvų, pritaikinti 3 3/4" X 6 1/4" formatui. Atžymėjimui yra skiriamos trys premijos: 1. \$100.00 2. \$75.00 3. \$50.00. Piešinius prašome siųsti: Vydūnas Youth Fund — % V. Mikūnas — 3425 W. 73rd st. — Chicago, Illinois 60629.

× Chicago premjera Čiurlionio skirto multimedia vakaro "Čiurlionis dangiškų sferų harmonijoje" įvyks šeštadienį, spalio 25 d., Jaunimo centro kavinėje. Ruošia Teresė ir Jonas Bogutai.

× Aleksas Jankūnas ir dr. Ferdinandas Kaunas, paskirti Mental Health komisijon.

× Illinois Lietuvių Respublikonų sąjungos visuotinis susirinkimas numatomas lapkričio 7 d., penktadienio vakarą, Hyatt Regency O'Hare viešbutyje. Šis susirinkimas planuojamas ryšium su Cook County Respublikonų konferencija, kuri vyks tam pačiam viešbutyje. Lapkričio 8 d. ten pat įvyks Amerikos Lietuvių Respublikonų federacijos Vidurio Vakarų apygardos susirinkimas, o po pietų šaukiama Vidurio vakarų apygardos Respublikonų Tautinių grupių konferencija.

× Dail. M. Šileikio kūrinių paroda atidaroma spalio 4 d. Midland Seivings taupymo ir skolinimo b-vės patalpose.

× Modernaus meno muziejus, 237 Ontrio st., rugsėjo 26 d., penktadienį, bus paminėtas Čiurlionis, jo 100 m. gimimo sukakties proga. Informacinę muziejaus salankoj plačiai aprašoma jo kaip dailininko ir muziko laimėjimai. Įėjimas 2.30 dol., studentams 2 dol.

× Dail. Jurgis Daugvila sukurs dekoracijas kitais metais įvykstantiai tautinių šokių švenčiai.

× Dr. Juozas Girnius iš Bostono lapkričio 30 atvyksta dalyvauti prof. Brazaičiui paminėti akademijoje. Dr. Girnius skaitys paskaitą apie Brazaičių kaip kultūrininką spaudos darbuotoją ir rašytoją.

× "Hollywood Inn" salę nupirko Chicago Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė. Pastatas dabar remontuojamas ir manoma įrengti 700 vietų salę.

× K. Baltramaitis, Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus kuratorius, paruošė karikatūrų parodą, kuri bus atidaryta spalio 5 d. muziejaus patalpose. Paaikškinimus duos Janina ir Romas Kinkai.

× Organizuojama nauja jaunimo moksleivių ateitininkų kuopa (1-8 sk.). Susirinkimai vyks Jaunimo centro patalpose po šeštadienines mokyklos pamokų. Narių registracija rugp. 28 d. 9-17 v. ryto J. centro kavinėje. Dėl informacijų skambinti Rita Venclovienei tel. 945-4854.

× Dr. V. Dubinskas, Chicago, Ill., žinomas lietuviškų darbų rėmėjas, remia ir spaudą. Neseniai jis, atnaujindamas prenumeratą atsiuntė 25 dolerių auką. Dr. Dubinskas šiuo skelbiamas "Draugo" garbės prenumeratorium. Už auką nuosirdžiai dėkojame.

× Juozas Leščinskas, Detroit, Mich., siųsdamas prenumeros mokesį, atsiuntė ir 7 dolerių auką. Ačiū.

× Ben. Paulionis, Cleveland, Ohio, prie prenumeros mokesčio pridėjo 7 dolerių auką. Dėkui.

× V. Leone, La Grange Pk., Ill., parėmė savo dienraštį. Dėkui.

× Mykolas Bichnevičius, Dorchester, Mass., prie prenumeros mokesčio pridėjo 7 dolerių auką. Labai ačiū.

× Skaitytojai išlaiko savo dienraštį ji prenumeruodami ir remdami. Aukų atsiuntė: po 3 dol. — Helen Kapocius, J. Kazlauskas; po 2 dol. — Povilas Gylis, J. Šakinis, Ona Kaselienė, J. Sukis, J. Janušaitis, P. Kumeta, V. Parulis, Pr. Šlėteris. Visiems esame labai dėkingi.

Argentinos Lietuvių centro tautinių šokių grupė, pasirodusi Vasario 16 d. minėjimui Urugvajuje. Iš kairės (sėdi): M. Servaitė, G. Mičiūkaitė, NN, G. Morkūnaitė, L. Urbonavičiūtė, D. Jokubauskaitė ir V. Žiukaitė; (stovi) — L. Mičiūdas, C. Jokubauskas ir pačioje deš. nėje — O. Morkūnas.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Omahoje leidžiamas katalikų savaitraštis "The Catholic Voice" liepos 18 d. laidoje pusę puslapio užimančiu straipsniu "Lietuvių dokumentai pristato pasibaisėtina, bet uždegantį pasakojimą", apžvelgia tikėjimo laisvės paneigimą pavergtose Lietuvoje. Straipsnyje pažymima, kad jis paruoštas, naudojantis JAV LB leidiniu "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1974" ir Kunigų Vienybės išleistu "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" (9) numeriu. Tenka džiaugtis, kad mūsų leidiniai patraukia amerikiečių dėmesį.

— Lituanistinių mokyklų mokytojų dviejų dienų konferencija šaukiama New York, Kultūros židinyje, lapkričio 22 ir 23 d. Kursuose bus svarstomas lietuvių literatūros dėstymas aukštesnėse mokyklose, vadovėlių klausimas, kalbos dėstymas angliškai kaibandžių klaseje ir kt. Rytinio Atlanto pakraščio lituanistinių mokyklų inspektorius yra Antanas Masionis.

— Kento universitete dėstoma lietuvių kalba Trumbull, Geauga ir Ashtabula skyriuose. Nori daugiau informacijų gali skambinti — Warren (Trumbull Campus) 847-0571, ext. 213; Ashtabula Campus 964-3322, ext. 122, Chardon (Gauga Campus) 285-2219. Arba kreiptis raštu į Critical Language Programs: Trumbull Campus, 4314 Mahoning Avenue, N. W., Warren, Ohio, 44483, Ashtabula Campus, 3345 W. 14th Street, Ashtabula, Ohio, 44004; Geauga Campus, 206 E. Park Street, Chardon, Ohio 44024.

KANADOJE

— Margarita Ona Bliznikaitė, dukterė Jono ir Adelės Bliznikų, gyvenančių Sioux Lookout, Ont., 1974 m. baigė Winnipeg Manitoos universitete fizinio auklėjimo fakultetą bakaluro laipsniu ir gavo specialų fakulteto dekaną pagyrimą. Lake Head universitete Thunder Bay, Ont., 1975 m. gavo pedagogikos

bakalaurės laipsnį. Šį rudenį pradėjo mokytojauti aukštesnėje mokykloje Marathon, Ont. — Hamiltone atidaromi lietuvių kalbos ir literatūros kursai XI, XII ir XIII klases mokiniams, norintiems gauti gimnazijoje užskaitą (credit), pripažįstamą Ontario švietimo ministerijos. Kad kursai galėtų veikti, reikia nemažiau 15 mokinių. Kursai veiktų vakarais į savaitę vieną kartą. Norintieji šiuos kursus lankyti prašomi registruotis pas lituanistinės mokyklos vedėją J. Mikšį.

— Toronto Maironio mokykla rugsėjo 13 d. pradėjo mokslo metus. Beveik visi mokiniai atsilankė į mokyklą. Nuosirdi padėka tėvams. Naujų mokinių užsiregistravo kol kas tikslai 14. Jei dar yra ketinančių leisti savo vaikus į lietuvių mokyklą, prašoma užregistruoti juos ateinantį šeštadienį. Šiais mokslo metais X skyrių lanko 48 mokiniai. Mokytojų posėdyje nutarta surengti mokykloje iki Kalėdų konkursus vyksupo Valančiaus, dail. Čiurlionio ir lietuvių kalbos temomis. Taip pat bus kreipiamas didelis dėmesys bendruomeninį auklėjimą.

— Kun. Tarcijus Garbukas, OFM, dirbąs Sv. Žemėje prie Getsemani šventovės kaip turistų vadovas, buvo atvykęs atostogų po šešerių darbo metų. Kurį laiką dirbo prie Kristaus Karsto bazilikos Jeruzalėje. Per du atostogų mėnesius aplankė savo gimines JAV-se, kairiuosiu pranciškonų vienuolynus. Toronte aplankė Anapilį, "T. Žiburius" ir kitas lietuvių institucijas. Montrealyje buvo pakviestas paskaitai apie Sv. Žemę. Iš Montrelio svečias lėktuvu grįžo Izraelin.

ARGENTINOJE

— Studentė Daiva Vaitkevičiūtė iš JAV, esanti Urugvajuje, kur padeda jaunimui kongreso ruošoje, trumpam laikui atvyko į Argentina. Čia dalyvavo jaunimo stovykloje Pilar mieste, bendravo su jaunimu susipažindama su jo ruošos darbu ateinančiam kongresui. Netrukus grįžo į Montevideo, kur išbus iki rugsėjo vidurio. Po to vyks į Braziliją dirbti su Brazilijos jaunimu ir ten išbus iki kongreso. Į kongresą atvyks drauge su Brazilijos jaunimu.

— Berisso mieste buvo sukvieisti mokiniai gimnazistai, kurių kiekvienas turėjo parašyti eilėraštį apie Berisso miestą ir pasirašyti slaptyvardžiu. Susirinko apie 30 mokinių. Komisiją sudarė daktarai ir mokytojai. Jono ir Juanos Leiputės Griškų dukterė Miriam laimėjo antrą vietą pasirašydama lietu-

višku slaptyvardžiu "Mėlynas". Ji apdovanota medaliu.

— Lietuviškos vestuvės. Rugsėjo 16 d. Aušros Vartų bažnyčioje susituokė Hector Oscar Ramaška, Antaninos Graviolaitės ir Jono Ramaškų sūnus su Lidijs Alina Valickaitė, Aleksandros ir Jono Valickų dukra. Prie altoriaus jaunuosius palydėjo Jonas Valickas ir Marta Johnstone de Capurro. Vestuvių apeigas atliko kun. Aug. Steigvilas. Valickų namuose, Temperley, įvyko jausios šeimyniškos vakarės, kuriose dalyvavo jaunavedžių giminės ir kaimiečiai draugai. Jaunavedžiai gavo turtingą dovanų pradžią naujo gyvenimo.

AUSTRALIJOJE

— A. A. Antanas Baužė, apie kurio mirtį buvome anksčiau pranešę, buvo iškilmingai palaidotas Sydnejuje. Velionis buvo gimęs 1898 m. Tauragės apskrityje. Nepriklausomybės metais, atvykęs į Sydnejų, drauge su kitais lietuvišiais įkūrė pirmąją lietuvišką draugiją ir jai ilgus metus vadovavo. Sv. Mišias už jo sielą atnašavo kun. P. Butkus. Giedoją "Dainos" chorą. Laidotuvėse dalyvavo apie 300 lietuvių. Velionis buvo Lietuvių Bendruomenės garbės narys.

BRAZILIJOJE

— Inž. Zenono Bačelio autobiografija "Nerimo siela" netrukus išėina iš spaudos, 124 pusl. Išleidimu rūpinasi Brazilijos lietuvių bendruomenės Akademiniis sambūris ir Literatūros būrelis. Redagavo H. D. Mošinai.

— Petras Šimonis, žinomas Brazilijos lietuvių visuomenės veikėjas, išvyko į JAV-bes, kur jau kuris laikas svečiuojasi jo žmona.

SINTAMECIO ZODIS

Karl Roseland, 100 m., Cicero, Ill., seniausias West Electric pensininkas (nuo 1933 m.), paklaustas kas jo ilgame amžiuje labiausiai patiko atsakė: "Niekas daugiau, tik jaunios, gražios, mielios mergaitės." Jis išgyveno šimtmetį, bet nevedė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KRIKSTYNOS

Rugsėjo 14 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, kun. Antanas Zakarauskas pakrikštijo Vidos ir Algio Bendoraičių dukrytę Lydiją ir Onos vardu. Krikšto tėvai buvo Birutė ir Antanas Rudinskai.

Džiaugiasi tėvai ir broliukas Linukas, tėvukai Marcelė ir Antanas Bendoraičiai, Ona ir Adomas Didžbaliai.

Vaišės buvo suruoštos Vidos ir Algio puošniame name. Giminių ir draugų dalyvavo apie 70 asmenų. Svečiai gėrėjosi puikiomis vaišėmis bei draugiška nuotaika.

LIETUVOS KARO MOKYKLOS VII LAIDOS 50 METŲ SUKAKTĮ PRĖIMINIS

1975 m. rugsėjo 7 d. suėjo 50 metų nuo Lietuvos Karo mokyklos VII laidos auklėtinių baigimo. Šią sukaktį paminėti iniciatyvos ėmėsi Chicagoje gyvenančios mimos laidos auklėtiniai J. Bulika, K. Martinkus ir St. Juras. Tuo reikalu per lietuvišką spaudą buvo kreiptasi į tos laidos karininkus, prašant juos atsiliepti ir prisijusti savo siūlymų sukaktį paminėti. Iki šių metų rugpjūčio mėn. atsiliepti tik Vladas Keiba iš Rochester, N. Y., ir Edvardas Zokis iš A. delaidės, Australijos. Neteko la-bai nustebti mažu atsiliepusių skaičiumi, nes daugelis jų jau amžinybėje, o vienas kitas už geležinės uždangos. Nežiūrint skaičiaus, apsispręsta parašyti atsisveikimus į lietuviškąją spaudą, labiausiai kreipiantis į "Kari".

Rugsėjo 14 d. 10 val. ryto tėvų jėzuitų koplyčioje buvo atnašaujamos Sv. Mišios už mirusius: mokyklos viršininką, mokytojų personalą ir tos laidos karininkus, taip pat ir už gyvuosius. Sv. Mišias atnašavo kunigas Borevičius ir pasakė šventę pritaikytą pamokslą, išsprendžiantis kario reikšmę — jo pasirodymą aukoti gyvenimą už tautos idealus. Sv. Mišių metu giedoją sol. Tada Rūta, vargonais palydinti muz. Motekaičiū. Po pamaldų buvo aplankyti mirusiųjų kapai Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse gen. St. Dirman-to (buvusio to mokyklos lektoriaus). Prano Petrausko, Jono Petrušonio ir Povilo Kasperavičiaus. Lietuvių Tautinėse kapinėse buvo aplankytas Povilo Bičino kapas. Prie kiekvieno kapo pasimelsta ir įsmeigta jų garbingam prisiminimui tautinė vėliavėlė.

Pažymėtina, kad Vl. Keiba,

nežiūrint išlaidų ir atstumo, ryžosi atvykti į šį kuklų minėjimą ir kartu pabendrauti. Taip pat gyv. Australijoje Ed. Zakis buvo užprašęs Sv. Mišias Lietuvių Kat. centro Sv. Kazimiero bažnyčioje šių metų rugsėjo 7 d.

St. J.

CHICAGOS ŽINIOS

MOKYTOJŲ ALGOS

Chicago pradžios mokyklos mokytojams pakeltos algos 7.3%. Su bakaluro laipsniu 10 m. išdirbęs mokytojas dabar gaus \$17,600 metinės algos. Gi vienerius metus tedirbęs mokytojas gaus tik 11,000 dol. Magistro laipsnį turįs 10 m. išdirbęs mokytojas gaus 18,425 dol., o daktaratą turįs 22,000 dol., bet vienų metų praktiką teaturs mokytojas, nors ir su daktaro laipsniu, tegaus tik 12,000 dol.

CHICAGOS MOKSLO IR PRAMONĖS MUZIEJUS

Chicago mokslo ir pramonės muziejuje šalia įvairių mokslinių eksponatų yra ir įvairių programų. Žiūrovai gali matyti filmuose mikrobų, chemijos procesų ir kt. Muziejus yra 57 st. ir Lake Shore Dr. Jackson parke. Savaitės dienomis atviras nuo 9:30 v. r. ligi 4 v. p. p. Šeštadieniais ir šventadieniais ligi 5:30 v. v. Įėjimas ir mašinų pastatymas nemokamas.

KVIEČIA DALYVAUTI PARODOJ

Meno ir rankdarbių paroda ruošiamą Holiday Inn, 22 st., Oakbrook Terrace. Paroda įvyks lapkričio 8-9 d. balių salėje. Prasidės 10 v. r., šeštadienį užsidarys 7 v. v., o sekmadienį 5 v. v. Nori daugiau informacijų gali Mary Kulerski telef. 484-3909.

PARODA BIBLIOTEKOJ

Ridge bibliotekoje, 6322 So. Archer Ave., Chris Scotese išstatys savo aliejaus darbus. Čikagietis dailininkas buvo laimėjęs stipendiją studijuoti meną Chicago meno institute, bet dėl susidėjusių sąlygų nebegalėjo stipendiją pasinaudoti. Yra laimėjęs keletą atžymėjimų.

— Knygos — mano ginklas, jomis nukariavau visą pasaulį. F. Volteras

Nuo spalio mėn. 1-os iki lapkričio 9-tos dienos Tėvų Marijonų vienuolyno koplyčioje Romoje bus laikoma 40 šv. Mišių už arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos gyvus ir mirusius rėmėjus, prašant iš Dievo sveikatos ir kitų reikalingų malonių per jo užtarimą.

DRAUGO skaitytojai yra kviečiami prisidėti prie šių Mišių.

Prašomi kreiptis šiuo adresu:

Very Rev. Joseph Dambrauskas, M.I.C.
6336 S. Kilbourn Ave.
Chicago, Ill. 60629

Jūsų vardas ir adresas

Intencija

Auka

V. Z.